

## **Hogeschool van Arnhem en Nijmegen**

### **B Accountancy + Ad Accountancy**

### **Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK**



## Samenvatting

In oktober 2025 zijn de bestaande Ad Accountancy en de bestaande bacheloropleiding Accountancy bezocht door een visitatiepanel van NQA. Beide opleidingen kennen drie varianten: een voltijd (de voltijdvariant van de Ad is net gestart in september 2025), een deeltijd en een duale variant. De opleidingen worden aangeboden door de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, op de HAN-locaties in Arnhem en Nijmegen. Het panel beoordeelt beide opleidingen als **positief onder voorwaarden**: bij beide wordt aan standaard 1, 2 en 4 **voldaan** en aan standaard 3 **ten dele voldaan**.

Beide Accountancy-opleidingen leiden op tot 'Future Proof Financials' met een goede kennisbasis en een set van vaardigheden waarmee ze goed kunnen functioneren in de praktijk van accountants- en administratiekantoren. Zowel de bachelor als de Ad hebben een programma met een heldere opbouw. De beoogde leerresultaten zijn conform landelijke afspraken geformuleerd. De voltijddopleidingen hebben een concentrisch gestructureerd programma waarin kennisverwerving en de toepassing hiervan in praktijkprojecten belangrijke elementen zijn. In het vernieuwde curriculum van de *voltijdvariant* heeft de opleiding vanaf studiejaar 2025-2026 al het onderwijs in eenheden van leeruitkomsten (EVL'en) ontwikkeld. De deeltijd- en duale varianten van beide opleidingen al ingericht op basis van EVL'en. Het toetsstelsel is goed ingericht. Het panel heeft echter enkele tekortkomingen in de uitvoering van de toetsing in beide opleidingen geconstateerd. Daarom beoordeelt het panel standaard 3 met 'voldoet ten dele'. De eindwerken van de opleiding sluiten aan bij de leerresultaten en de verwachtingen van het werkveld. De oordelen gelden op voorhand ook voor de net gestarte Ad-voltijdvariant: het panel gaat ervan uit dat de kwaliteit op de vier standaarden zich hier vergelijkbaar zal ontwikkelen als bij de andere twee Ad-varianten.

### Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beide opleidingen **voldoen** in alle varianten aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Beide opleidingen hebben een helder beroepsbeeld. De bachelor leidt met name op voor functies rond controle en advisering bij zowel administratiekantoren als accountantskantoren. De Ad-opleiding richt zich vooral op (junior) functies bij administratiekantoren. Voor de bachelor-varianten zijn de beoogde leerresultaten gebaseerd op de wettelijke beroepsvereisten vanuit de Commissie Eindtermen Accountantsopleidingen (CEA) en het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel van het AC Scholenoverleg. De beoogde leerresultaten voor de varianten van de Ad-opleiding zijn afgeleid van het landelijke domeinprofiel voor de Ad Finance. De beoogde leeruitkomsten sluiten aan bij NLQF5 voor de Ad-opleiding en bij NLQF6 voor de bachelor. Er is oog voor de eigenstandigheid van de Ad-opleiding, die met name gericht is op administratiekantoren. Werkveldvertegenwoordigers zijn positief over de manier waarop beide opleidingen de studenten opleiden tot toekomstgerichte financiële professionals en zien de waarde van zowel de bachelor- als de Ad-opleiding. Het panel concludeert dat beide opleidingen zich goed verhouden tot de landelijke afspraken en eisen vanuit het beroepenveld over de beoogde leerresultaten en het bijbehorende beroepsbeeld.

### Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Zowel de bachelor- als de Ad-opleiding **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opzet en inhoud van beide opleidingen sluiten goed aan bij de beoogde leerresultaten. De

programma's zijn praktijkgericht en studenten komen al snel in contact met het werkveld. Er is in alle varianten een sterke focus op vakkennis in combinatie met vaardigheden. Het panel waardeert het dat de opleiding onlangs de vaardighedenlijn heeft versterkt. Voltijdstudenten werken in elke periode aan realistische beroepsproducten. Deeltijd- en duale studenten van beide opleidingen werken in elke periode aan integrale opdrachten in de context van hun werkplek. De opleidingen besteden veel aandacht aan onderzoekend vermogen en professionele en persoonlijke ontwikkeling. Dit gebeurt in samenwerking met het lectoraat 'Future Proof Control'. Het panel moedigt de opleiding aan om deze samenwerking verder te versterken. Studenten krijgen goede begeleiding van deskundige en betrokken docenten, die vaak ook ervaring hebben in de beroepspraktijk. De studieloopbaanbegeleiding is voor alle varianten goed georganiseerd, ook voor studenten met een functiebeperking. Studenten zijn overwegend tevreden met hun opleiding en zeer tevreden over de betrokkenheid en beschikbaarheid van hun docenten. Het panel heeft gesproken met een bevlogen en kundig docententeam met veel praktijkervaring.

### **Standaard 3: Toetsing**

Zowel de bachelor- als de Ad opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing in beide opleidingen is gebaseerd op het toetsbeleidsplan. De toetsing sluit aan bij de beoogde leerresultaten. Er is een logische opbouw in de toetsing van de propedeuse tot het eindniveau. De studenten sluiten de inhoudelijke onderdelen in de kennisleerlijn/theoretische leerlijn veelal af met individuele schriftelijke kennistoetsen. In de praktijkleerlijn/Integrale Opdrachtenlijn werken zij aan beroepsproducten. Het vierogenprincipe wordt zoveel mogelijk gehanteerd bij toetsconstructie en bij de toetsuitvoering. Het systeem van toetsing en de toetsing van de eindkwalificaties is voor beide opleidingen en de varianten ervan goed ingericht. Het panel constateert echter een aantal tekortkomingen bij de beoordelingen van het eindniveau bij beide opleidingen en bij alle bestudeerde varianten. Het gaat hierbij om de archivering van de onderdelen in het afstudeerdossier, de navolgbaarheid van de beoordeling van Persoonlijke en professionele ontwikkeling en reflectieverslagen en het aantonen van de individuele bijdrage van de student bij Integrale Opdrachten en projecten. Ook is het voor het panel in meerdere gevallen bij beide opleidingen niet duidelijk geworden hoe het oordeel van bepaalde opdrachten op het eindniveau precies tot stand is gekomen. De examencommissie heeft een duidelijke rol in de borging van de toetsing. Gezien de bovengenoemde punten adviseert het panel de examencommissie echter om meer zicht en grip te verkrijgen op de borging van het afstudeerproces.

### **Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten**

De beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken die het panel heeft bestudeerd waren van voldoende kwaliteit. De voltijdvariant van de Ad is net gestart en het panel heeft er vertrouwen in dat de kwaliteit ook op standaard 4 zich hier vergelijkbaar zal ontwikkelen als bij de andere twee Ad-varianten. Het niveau en de beroepsgerichtheid zijn voor elke variant volgens het panel in voldoende mate in de eindwerken te herkennen, met onderwerpen die passen bij de ontwikkelingen in de accountancy. Verder vinden de afgestudeerden van zowel de Ad- als de bacheloropleiding snel een baan die past bij hun opleidingsniveau. Het werkveld is tevreden over het functioneren van afgestudeerden van beide opleidingen in de beroepspraktijk en waardeert met name de combinatie van kennis en vaardigheden. Naar mening van het panel hebben beide opleidingen aangetoond dat de beoogde leerresultaten in voldoende mate zijn gerealiseerd.

# Inhoudsopgave

|                                                  |           |
|--------------------------------------------------|-----------|
| <b>Samenvatting</b>                              | <b>3</b>  |
| <b>Inleiding</b>                                 | <b>7</b>  |
| <b>Schets van de opleiding/ Karakteristiek</b>   | <b>9</b>  |
| Basisgegevens opleiding                          | 10        |
| Terugblik vorige visitatie                       | 11        |
| <b>Beoordeling NVAO-standaarden</b>              | <b>14</b> |
| <b>Standaard 1      Beoogde leerresultaten</b>   | <b>15</b> |
| <b>Standaard 2      Onderwijsleeromgeving</b>    | <b>20</b> |
| <b>Standaard 3      Toetsing</b>                 | <b>33</b> |
| <b>Eindoordeel over de opleiding</b>             | <b>41</b> |
| <b>Aanbevelingen</b>                             | <b>42</b> |
| <b>Bijlagen</b>                                  | <b>43</b> |
| 1.              Bezoekprogramma                  | 44        |
| 2.              Lijst van bestudeerde documenten | 46        |
| 3.              Overzicht bestudeerde eindwerken | 47        |



## Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande Associate Degree (Ad) Accountancy (voltijd, deeltijd en duaal) en de bestaande bacheloropleiding Accountancy (voltijd, deeltijd en duaal) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de *Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 1 oktober 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

| <b>Naam</b>                               | <b>Rol</b>                    | <b>Korte functieomschrijving</b>                                                                                |
|-------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| De heer R.J.A. (Ronald) Smitjes, RA       | Voorzitter, domein-deskundige | Docent Accountancy bij Fontys Hogeschool, bij Nyenrode Business Universiteit en zelfstandig accountant/adviseur |
| De heer drs D. (Dirk) van der Bij, RA     | Domeindeskundige              | Docent bij NHL Stenden Hogeschool, Leeuwarden en accountant bij Miedema Accountants, Sneek                      |
| Mevrouw dr. W. (Linda) Rutkens-Oudman, RA | Domeindeskundige              | Docent-onderzoeker bij de Hanzehogeschool Groningen                                                             |
| De heer J.W. (Joost) Zee                  | Student-lid                   | Student aan de opleiding Finance & Control van de Hanzehogeschool Groningen                                     |

De heer drs P.N. (Paul) Ganzeboom, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleidingen zijn beide ingedeeld in de visitatiegroep HBO Accountancy, Isat-codes 80008 voor de Ad-opleiding en 34406 voor de bacheloropleiding. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

### *Werkwijze panel en procesverloop*

Voor de opleidingsbeoordeling hebben de opleidingen een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd: vijftien voor de Ad-opleiding en vijftien voor de bacheloropleiding. Deze twee maal vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering en (de grootte van) de opleidingsvarianten (zie bijlage 3).

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleidingen plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleidingen, tijdens de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van beide opleidingen, zoals studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is naast studieboeken, toetsen en gebruikte literatuur het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleidingen. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Hier is door één persoon gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleidingen. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleidingen en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen. Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleidingen in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, februari 2026

Panelvoorzitter

Auditor

R.J.A. Smitjes

P.N. Ganzeboom

## Schets van de opleiding/ Karakteristiek

Beide accountancy opleidingen zijn financiële opleidingen in het domein Economie. De opleidingen zijn sinds begin 2025 onderdeel van de Academie Financieel Management en Recht (AFMR). Daarvoor waren de deeltijd/duale varianten van de bachelor en Ad en de voltijdvariant van de bachelor eerst ondergebracht in verschillende organisatieonderdelen en daarna (sinds 2020) in de Academie Financieel Economisch Management (AFEM). In de nieuw gevormde AFMR worden de kennis en ervaring vanuit de verschillende financiële en juridische opleidingen met elkaar gedeeld en wordt de samenwerking versterkt. De AFMR omvat de opleidingen Ad Accountancy, de bacheloropleidingen Accountancy (AC), Finance & Control (F&C), Finance, Tax and Advice (FTA), de Ad Juridisch Medewerker en de bachelor Hbo-Rechten (HR). Daarnaast biedt de Academie de masteropleidingen Circulaire Economie (MCE) en Integraal Adviseur MKB (MIAM) aan.

Voor Accountancy biedt de HAN zowel een Ad als een bacheloropleiding aan met elk drie varianten: voltijd-, deeltijd- en duale varianten. De voltijd Ad-opleiding Accountancy is in september 2025 gestart bij de HAN om nog beter aan de vraag vanuit het werkveld en bij aankomende studenten te kunnen voldoen. De start van deze voltijdvariant van de Ad-opleiding was precies een maand voorafgaand aan het bezoek door het visitatiepanel aan de opleidingen. Dit rapport heeft daarom vooral betrekking op de voltijd-, deeltijd- en duale variant van de bachelor en op de deeltijd- en duale variant van de Ad Accountancy. De oordelen gelden op voorhand ook voor de net gestarte Ad-voltijdvariant: het panel gaat ervan uit dat de kwaliteit op de vier standaarden zich hier vergelijkbaar zal ontwikkelen als bij de andere twee Ad-varianten. In onderstaande Figuur zijn de studentenaantallen uit 2024-2025 voor de twee opleidingen per variant aangegeven.

|          | Associate Degree (Ad) | Bachelor Degree (B) |
|----------|-----------------------|---------------------|
| Deeltijd | 29                    | 107                 |
| Duaal    | 61                    | 167                 |
| Voltijd  | 19                    | 442                 |

Figuur 1: studentenaantallen per opleiding en variant (Bron: Zelfevaluatie Accountancy HAN, juli 2025)

De deeltijd en duale varianten van beide opleidingen hebben deelgenomen aan het Landelijk Experiment Leeruitkomsten. Op basis daarvan zijn hun curricula doorontwikkeld en vernieuwd, naast de vernieuwing van de voltijdvarianten. Sinds het studiejaar 2025-2026 is leerjaar 1 van beide opleidingen en in alle drie varianten vernieuwd. Verder, de propedeuse van de bacheloropleiding AC is gemeenschappelijk met de opleidingen F&C en FTA. Studenten kunnen na het eerste studiejaar zonder studievertraging switchen tussen deze opleidingen.

De opleidingen hebben nauwe contacten met het werkveld via een actieve beroepenveldcommissie (BVC), gastcolleges en projectopdrachten, en via stages en afstudeeropdrachten. Studenten zijn over het algemeen tevreden met de inhoud en samenhang in het programma, de studeerbaarheid en de beroepsvoorbereiding. Zij zijn enthousiast over de praktijkgerichtheid van de opleiding. Het team van docenten is betrokken en inhoudelijk sterk.

## Basisgegevens opleiding

| Instelling  |                                            |
|-------------|--------------------------------------------|
| Naam in RIO | Hogeschool van Arnhem en Nijmegen          |
| Adres       | Kapittelweg 35, 6525 EN Nijmegen           |
| Website     | <a href="http://www.han.nl">www.han.nl</a> |
| BRIN-nummer | 25KB                                       |
| Status      | Bekostigd                                  |
| ITK         | Positief                                   |

| Opleiding                                                     |                                                        |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Eerste naam in RIO                                            | Ad Accountancy                                         |
| Locatie                                                       | Ruitenberglaan 31, Arnhem (voltijd, deeltijd en duaal) |
| Opleidingsnummer in RIO                                       | 80008                                                  |
| RIO-onderdeel                                                 | Sector Economie                                        |
| Oriëntatie en Niveau                                          | Hbo Associate degree                                   |
| Voertaal                                                      | Nederlands                                             |
| (Wettelijke) beroepsvereisten (ja of nee)                     | Nee                                                    |
| Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties |                                                        |
| Joint Programme                                               | n.v.t.                                                 |
| Bijzonder kenmerk                                             | n.v.t.                                                 |
| Verleende graad en toevoeging van de graad                    | Associate degree (Ad)                                  |
| Studielast in EC                                              | 120                                                    |
| Variant(en)                                                   | Voltijd (sinds september 2025), deeltijd, duaal        |
| Werken met eenheden van leeruitkomsten (vt, dt, du)           | Ja, bij beide varianten                                |
| Visitatiegroepindeling                                        | HBO Accountancy groep 4                                |
| Inleverdatum visitatierapport                                 | 1 mei 2026                                             |
| Datum locatiebezoek beoordelingspanel                         | 1 oktober 2025                                         |
| Overig (bv naamswijziging of studieduurverlenging)            | n.v.t.                                                 |

| Opleiding                                 |                                                                                                        |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Eerste naam in RIO                        | B Accountancy                                                                                          |
| Locatie                                   | Prof. Molkenboerstraat 3, Nijmegen (voltijd)<br>Ruitenberglaan 31, Arnhem (voltijd, deeltijd en duaal) |
| Opleidingsnummer in RIO                   | 34406                                                                                                  |
| RIO-onderdeel                             | Sector Economie                                                                                        |
| Oriëntatie en Niveau                      | Hbo bachelor                                                                                           |
| Voertaal                                  | Nederlands                                                                                             |
| (Wettelijke) beroepsvereisten (ja of nee) | Nee                                                                                                    |

|                                                               |                                               |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Alle opleidingstrajecten, afstudeerrichtingen, specialisaties |                                               |
| Joint Programme                                               | n.v.t.                                        |
| Bijzonder kenmerk                                             | n.v.t.                                        |
| Verleende graad en toevoeging van de graad                    | Bachelor of Science                           |
| Studielast in EC                                              | 240                                           |
| Variant(en)                                                   | Voltijd, deeltijd, duaal                      |
| Werken met eenheden van leeruitkomsten (vt, dt, du)           | Alleen bij de deeltijd- en de duale varianten |
| Visitatiegroepindeling                                        | HBO Accountancy groep 4                       |
| Inleverdatum visitatierapport                                 | 1 mei 2026                                    |
| Datum locatiebezoek beoordelingspanel                         | 1 oktober 2025                                |
| Overig (bv naamswijziging of studieduurverlenging)            | n.v.t.                                        |

## Terugblik vorige visitatie

De opleidingsvarianten zijn bij de vorige visitatie in 2019 afzonderlijk gevisiteerd en geaccrediteerd. Bij deze visitaties zijn verschillende aanbevelingen per standaard door de panels gedaan. Deze zijn meegenomen in de doorontwikkeling van de deeltijdopleidingen en in de doorontwikkeling van de eindfase van de bachelor en de Ad. In onderstaand overzicht is per standaard opgenomen welke aanbevelingen in 2019 zijn gedaan en welke acties de opleidingen hierop hebben ondernomen sinds de vorige visitaties. Het panel heeft geconstateerd dat nagenoeg alle aanbevelingen van de vorige accreditatie goed zijn doorgevoerd. Alleen bij de aanbeveling over de navolgbaarheid van de beoordeling zijn er alsnog verbeteringen noodzakelijk: zie de opmerkingen bij de tabellen hieronder en onder standaard 3 in dit rapport.

| Standaard 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aanbevelingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Acties                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ontwikkel een beroeps- en opleidingsprofiel met gerichte eindkwalificaties voor de Ad-opleiding en versterk samenwerking in het landelijk Ad-overleg Accountancy.</li> <li>2. Formuleer in samenwerking met het beroepenveld een beroeps- en opleidingsprofiel, specifiek gericht op de doelgroep van de Ad.</li> <li>3. Maak de eindkwalificaties van de Ad explicieter, vooral rond de beroepstaken Administratief en Fiscale Dienstverlening.</li> </ol> | <p>De ontwikkeling van een beroepsprofiel is in samenwerking met landelijke overleggen gedaan, resulterend in een landelijk domeinprofiel Ad Finance (mei 2023). Er zijn landelijk leeruitkomsten voor de Ad Accountancy vastgelegd. Tevens is een profielbeschrijving voor de Ad-opleiding gemaakt. De Ad is gericht op financiële en fiscale dienstverlening. Ook besteedt de Ad-opleiding aandacht aan de beroepstaak 'managementinformatie'. Studenten leren daarbij rapportages te analyseren en op te stellen. Deze focus is ontwikkeld in samenwerking met het werkveld (administratiekantoren en accountantskantoren).</p> |

|                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. Versterk de Ad-vertegenwoordiging in de gezamenlijke beroepenveldcommissie.                                             | De beroepenveldcommissie is de afgelopen jaren vernieuwd. Inmiddels zijn ook vertegenwoordigers uit het werkveld toegetreden die specifiek gericht zijn op de Ad-opleiding.                                                                        |
| 5. Versnel de onderwijsvernieuwing van de Ad die achterloopt op de bacheloropleiding.                                      | De onderwijsvernieuwing in de Ad is geïntegreerd met de bredere vernieuwing binnen de academie. Vanaf september 2025 is een vernieuwd programma gestart voor alle varianten van de twee opleidingen, waarin de varianten dichter bij elkaar komen. |
| 6. Herzie de frequentie en diepgang van het overleg met de beroepenveldcommissie om snelle ontwikkelingen beter te volgen. | De beroepenveldcommissie wordt meer en vaker betrokken bij onderwijsontwikkeling en was nauw betrokken bij de recente onderwijsvernieuwingen.                                                                                                      |

| <b>Standaard 2</b>                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Aanbevelingen</b>                                                                                 | <b>Acties</b>                                                                                                                                                                                                                         |
| 1. Maak de toekenning van EC's aan programma-onderdelen inzichtelijker.                              | De opleiding heeft inmiddels een overzicht gecreëerd waarin de toekenning van EC's aan programma-onderdelen inzichtelijk is gemaakt. Dit overzicht is per variant opgenomen in de Onderwijs- en Examenregeling van beide opleidingen. |
| 2. Zorg voor een duidelijke verdeling van CEA-eindtermen over het programma en de bijbehorende EC's. | De CEA-eindtermen zijn gekoppeld aan programma-onderdelen met de bijbehorende EC's in een aparte tabel. Ook is in het overzicht van het programma duidelijk waar de CEA-eindtermen aan de orde komen.                                 |
| 3. Verscherp de profilering van de Ad en creëer een zelfstandige positionering.                      | De profilering van de Ad is aangescherpt op basis van het domeinprofiel voor de Ad-Finance opleidingen. De Ad-opleiding heeft in beide varianten een eigen afstudeerprogramma.                                                        |

| <b>Standaard 3</b>                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Aanbevelingen</b>                                                                                                                    | <b>Acties</b>                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1. Continue kalibratie tussen beoordelaars; overweeg externe beoordelaars in roulatie met andere opleidingen.                           | Er is een gezamenlijke aanpak van afstudeeropdrachten geïmplementeerd.<br>Er zijn structureel kalibratiesessies opgezet om interbeoordelaarsverschillen te minimaliseren.<br>Beoordelaars kalibreren zowel voorafgaand als achteraf over de beoordeling. |
| 2. Controleer consequent en onafhankelijk invullen van beoordelingsformulieren en onderscheid de begeleider- en examinatorrollen beter. | De rollen voor begeleider en examinator zijn in de vernieuwde programma's voor beide opleidingen beter gedefinieerd.                                                                                                                                     |
| 3. Vergroot de transparantie en herleidbaarheid van de becijfering door duidelijke normen en meer feedback.                             | Er zijn meer gedetailleerde beoordelingscriteria en rubrics ontwikkeld voor alle toetsen. De opleiding maakt gebruik van digitale systemen zoals ANS en HandIn. Het is de opzet dat hierin ook feedback op opdrachten wordt gezet.                       |

|                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                    | Dit gebeurt nog niet altijd. De opleidingen zijn zich hiervan bewust en sturen inmiddels nadrukkelijk op het opnemen van feedback naast het invullen van de rubrics. De transparantie van de becijfering blijft een punt van aandacht.                                                                                         |
| 4. Ontwikkel normeringen voor de beoordeling van de leeruitkomsten van de Ad-opleiding.                            | Voor beide varianten van de Ad-opleiding zijn rubrics ontwikkeld om de eenheden van leeruitkomsten te toetsen.                                                                                                                                                                                                                 |
| 5. Waarschuw studenten voor risico's van meeliftgedrag bij groepsgewijze toetsing.                                 | Groepsopdrachten komen met name voor bij de voltijdvariant van de bacheloropleiding. Inmiddels wordt ook beoordeeld op individuele bijdragen van studenten.                                                                                                                                                                    |
| 6. Pas toetsvormen beter aan op de beroepspraktijk (zoals gebruik van Excel).                                      | Het programma voor alle varianten van beide opleidingen is de afgelopen jaren vernieuwd. Studenten werken nu in elke periode aan beroepsproducten. Deeltijd- en duale studenten doen dit op hun eigen werkplek. De opleidingen stemmen de keuze voor beroepsproducten af met het werkveld.                                     |
| 7. Herzie de verhouding tussen inhoud en proces bij beroepsproducten; leg meer nadruk op inhoudelijke beoordeling. | Bij de voltijd bacheloropleiding worden nu aparte cijfers gegeven voor inhoud en proces bij beroepsproducten. Voor de deeltijd- en duale varianten van zowel de bachelor als de Ad worden Integrale Opdrachten alleen op inhoud beoordeeld. Alleen bij de afstudeeropdracht wordt ook een beoordeling gegeven voor het proces. |

| Standaard 4                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aanbevelingen                                                                                                                | Acties                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 1. Ontwikkel meer vakinhoudelijk relevante eindwerken.                                                                       | De opleidingen hebben de contacten met het werkveld geïntensiveerd in de afgelopen jaren. Daarbij is speciaal aandacht besteed aan beroepsproducten in het afstuderen in combinatie met onderzoeksvaardigheden. In de nieuwe opzet van het afstuderen in zowel de bachelor- als de Ad-varianten is dit verwerkt. De actualiteit en relevantie van de eindwerken is daardoor verbeterd. |
| 2. Stem af met het werkveld over balans tussen praktijkgericht onderzoek en beroepsproducten                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 3. Versterk de normering van de Ad-afstudeerfase en koppel beoordelingsformulieren duidelijker aan leerdoelen.               | Er is hierbij een nieuwe beoordelingssystematiek geïntroduceerd met strakkere vakinhoudelijke criteria.                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4. Verbeter inzichtelijkheid van vakinhoudelijke normeringen en zorg voor reflectie op leerresultaten in het eindassessment. | Voor de voltijd bacheloropleiding is de beoordeling van de inhoud van de eindwerken gescheiden van de beoordeling van het proces. Er zijn criteria voor beide onderdelen geformuleerd die aansluiten bij de beoogde leerresultaten.                                                                                                                                                    |

## Beoordeling NVAO-standaarden

## Standaard 1 Beoogde leerresultaten

*De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.*

### Conclusie

De beide opleidingen **voldoen** in alle varianten aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Beide opleidingen hebben een helder beroepsbeeld. De *bachelor* leidt met name op voor functies rond controle en advisering bij zowel administratiekantoren als accountantskantoren. De *Ad-opleiding* richt zich vooral op (junior)functies bij administratiekantoren. Voor de *bachelorvarianten* zijn de beoogde leerresultaten gebaseerd op de wettelijke beroepsvereisten vanuit de Commissie Eindtermen Accountantsopleidingen (CEA) en het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel van het AC Scholenoverleg. De beoogde leerresultaten voor de varianten van de *Ad-opleiding* zijn afgeleid van het landelijke domeinprofiel voor de Ad Finance. De leeruitkomsten zijn getoetst aan de internationale niveau-eisen zoals gesteld in de Dublin Descriptoren en sluiten aan bij NLQF5 voor de Ad-opleiding en bij NLQF6 voor de bachelor. De beoogde leeruitkomsten zijn beschreven in eindkwalificaties voor de *bachelor* in alle drie varianten. Voor de *Ad-varianten* zijn eigen eindkwalificaties beschreven. De opleiding accountancy heeft oog voor de eigenstandigheid van de Ad-opleiding, die met name gericht is op administratiekantoren. Werkveldvertegenwoordigers zijn positief over de manier waarop beide opleidingen de studenten opleiden tot toekomstgerichte financiële professionals en zien de waarde van zowel de bachelor- als de Ad-opleiding. De opleidingen hebben een goede relatie met het werkveld waardoor actuele ontwikkelingen en de behoeften vanuit het werkveld snel in het curriculum verwerkt kunnen worden. Het panel concludeert dat beide opleidingen zich goed verhouden tot de landelijke afspraken en eisen vanuit het beroepenveld over de beoogde leerresultaten en het bijbehorende beroepsbeeld.

### Onderbouwing

#### *Beroepsbeeld*

De beide opleidingen willen studenten opleiden voor functies in de accountancy (bachelor) en de financieel-administratieve dienstverlening (bachelor en Ad). Hierbij is, mede afhankelijk van de vervolgstudie en werkervaring, een breed scala aan functies en werkzaamheden mogelijk: van administratief dienstverlener in het kleinbedrijf tot (wettelijk) controleur van beursgenoteerde ondernemingen, van adviseur in het midden- en kleinbedrijf tot intern accountant of overheidsaccountant. *Bachelor-opgeleide accountants* voegen kwaliteit toe aan financiële en andere informatie die relevant is voor organisaties en bedrijven. Kennis is hierin een belangrijk onderdeel maar de ontwikkelingen in de maatschappij vragen ook om toekomstgerichte professionals met een kritische houding. Belangrijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld internationalisering, digitalisering, duurzaamheid en het vergrote belang van risicomanagement.

De *Ad professional* kan werken in functies in het financieel-economische en fiscale domein vanuit een rol binnen een administratie- of accountantskantoor, bijvoorbeeld als (junior) assistent-

accountant, medewerker administratiekantoor of (junior) assistent-controller. In deze rollen bedient de afgestudeerde Ad-er Accountancy meestal klanten als externe partij. De Ad-student functioneert op tactisch niveau en kan vanuit zijn werkzaamheden ook aandachtspunten signaleren en schakelen naar de klant of de manager. De drie varianten van de Ad-opleiding leggen extra focus op fiscaliteit en samenstellen om goed aan te sluiten bij de regionale vraag vanuit het werkveld. De verwachting voor Ad-ers is dat zij in de toekomst minder bezig zullen zijn met het opstellen van informatie en meer met het analyseren van informatie en het adviseren over fiscale en administratieve onderwerpen. Ook werkt de student tijdens zijn opleiding aan de skills-leeruitkomsten, opgesteld in de landelijke werkgroep leeruitkomsten.

De accountancy-opleidingen van de HAN profileren zich door een sterke focus op het midden- en kleinbedrijf (MKB) en aandacht voor internationalisering. Dit sluit aan bij het regionale werkveld, dat vaak internationaal georiënteerd is en ook bij de profilering van de HAN op het gebied van wereldburgerschap voor haar studenten. Zowel de bachelor- als de Ad-opleiding willen financiële professionals opleiden die niet alleen over de juiste kennis beschikken maar die zichzelf ook kennen en kunnen handelen in een veranderende samenleving. De opleidingen noemen dit 'Future Proof Financials'. Digi- en datavaardigheid worden steeds belangrijker in het kader van deze toekomstgerichtheid. De accountancy-opleidingen hebben daarom de ambitie om dit onderwerp sterker in de beoogde leerresultaten en het curriculum van beide opleidingen te verankeren.

### *Beoogde leerresultaten*

#### *Bachelor*

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) heeft vakgebieden vastgesteld binnen de oriëntatie Accountancy MKB. Deze eindtermen vormen de basis voor de competenties waartoe de bacheloropleiding Accountancy opleidt. De CEA beoordeelt jaarlijks de geldigheid en actualiteit van de eindtermen voor de AA- en RA-accountantsopleidingen. De beoogde leerresultaten van alle drie varianten van de bacheloropleiding zijn afgeleid van het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Bachelor Accountancy. Het beroeps- en opleidingsprofiel is afgeleid van de nota Vakbekwaamheid Verzekerd (Koninklijke Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants & Commissie Eindtermen Accountantsopleiding, 2014) en het rapport Eindtermen Accountantsopleidingen 2016 (Commissie Eindtermen Accountantsopleiding, 2015). Het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel Accountancy is opgesteld door het AC-scholenoverleg en beschrijft een zelfstandige startkwalificatie van een beginnend beroepsbeoefenaar. De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) heeft vakgebieden vastgesteld binnen de oriëntatie Accountancy MKB. Aan deze vakgebieden zijn CEA-eindtermen gekoppeld. De bachelor moet volgens een afspraak tussen CEA en het AC-scholenoverleg 140 studiepunten aan gemeenschappelijk vastgestelde eindtermen bevatten. De overige 100 studiepunten worden besteed aan profilering van de opleiding. De eindtermen vormen de basis voor de competenties die afgestudeerden van de bachelor Accountancy ontwikkelen en is beschreven in vier inhoudelijke beroepstaken en vier overkoepelende gedragskenmerken.

| Eindkwalificaties Bachelor Accountancy |                             |
|----------------------------------------|-----------------------------|
| Beroepstaken                           | Gedragsskenmerken           |
| Administratieve dienstverlening        | Professionele houding       |
| Fiscale dienstverlening                | Lerend en reflecterend      |
| Controle                               | Onderzoekend en ondernemend |
| Advisering                             | Communicatief               |

*Figuur 2: eindkwalificaties Bachelor Accountancy (bron: beroeps- en opleidingsprofiel hbo-bachelor Accountancy opleidingen, 2017)*

De *voltijdvariant* heeft de eindkwalificaties opgenomen in onderwijseenheden binnen een concentrisch opgebouwd programma. Voor de *deeltijd- en duale varianten* zijn de eindkwalificaties uitgewerkt in eenheden van leeruitkomsten, voortvloeiend uit deelname aan het Experiment Leeruitkomsten. Het panel constateert dat de beoogde leerresultaten voor de bacheloropleiding voor alle drie varianten aansluiten bij het niveau en de oriëntatie van een bacheloropleiding. Het niveau van de beoogde leerresultaten is afgestemd op NLQF6.

#### *Associate degree*

De beoogde leerresultaten voor de *Ad Accountancy* zijn afgeleid van het landelijk domeinprofiel Ad Finance. De opleidingen Ad Finance & Control, Ad Accountancy en Ad Finance worden hierin beschreven in hun gemeenschappelijkheid en verscheidenheid. Voor zowel de deeltijd- als de duale studenten geldt een werkervaringseis bij een accountants- of administratiekantoor van 20 uur per week. De beoogde leerresultaten omvatten vijf beroepstaken en vijf competenties:

| Eindkwalificaties Ad Accountancy                             |                            |
|--------------------------------------------------------------|----------------------------|
| Beroepstaken                                                 | Competenties               |
| Verzorgen van (financiële) administraties                    | Communiceren               |
| Opstellen/samenstellen van de (geconsolideerde) jaarrekening | Samenwerken                |
| Verzorgen van fiscale aangiftes                              | Probleemoplossend vermogen |
| Verzorgen van managementinformatie                           | Lerend vermogen            |
| Functioneren in het werkveld                                 | Methodisch handelen        |

*Figuur 3: eindkwalificaties Associate degree Accountancy (bron: landelijk opleidingsprofiel Ad Finance, 2023)*

In het vernieuwde curriculum van de *voltijdvariant* heeft de opleiding vanaf studiejaar 2025-2026 al het onderwijs in EVL'en ontwikkeld. Net als in de deeltijd- en duale variant van de bachelor zijn de eindkwalificaties ook voor de Ad-varianten deeltijd en duaal uitgewerkt in eenheden van leeruitkomsten die over cursussen zijn verdeeld. Het panel heeft vastgesteld dat de beoogde leerresultaten voor de Ad-opleiding voor zowel de deeltijd- als de duale variant aansluiten bij het niveau en de oriëntatie van een Ad-opleiding. Het niveau van de beoogde leerresultaten is afgestemd op NLQF5.

De eindkwalificaties van beide opleidingen zijn volgens het panel zeer duidelijk gerelateerd aan de actuele beroepspraktijk. De opleidingen onderhouden nauwe contacten met accountants- en administratiekantoren en zijn actief betrokken bij het AC-scholenoverleg. In de deeltijd- en duale varianten van zowel de bachelor als de Ad zijn studenten al een deel van de week in de beroepspraktijk actief, waardoor de link met de beroepspraktijk nog wordt versterkt.

### *Positionering van de Ad-opleiding*

De *Ad-opleiding Accountancy* richt zich specifiek op administratieve en fiscale dienstverlening in administratiekantoren. Volgens het panel zijn de beoogde leerresultaten voor de Ad-opleiding, qua complexiteit en vereiste kennis en zelfstandigheid goed afgestemd op NLQF-niveau 5. De opleiding geeft aan dat het verschil tussen de Ad- en de bacheloropleiding zit in de functies waar de opleiding voor opleidt: de Ad voor fiscale en administratieve dienstverlening voor administratiekantoren, de bachelor op controle en advisering, met name in accountantskantoren. Het werkveld gaf in het gesprek met het panel aan dat er vraag zal blijven naar fiscale advisering. Dit is volgens deze vertegenwoordigers van het werkveld bij uitstek geschikt werk voor Ad-ers accountancy. Enkele vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan dat Ad-ers na een aantal jaren werkervaring vaak toch verder studeren om een bachelorsdiploma te behalen om hun doorstroomkansen op werk te vergroten. In het gesprek met het panel werd door vertegenwoordigers van administratiekantoren benoemd dat dit in veel gevallen ook vanuit administratiekantoren wordt gestimuleerd.

Het panel constateert dat het werkveld een duidelijk beeld heeft van het beroepsbeeld voor zowel de bachelor als de Ad-afgestudeerde. Daarnaast stelt het panel vast dat de werkveldvertegenwoordigers in hoge mate tevreden zijn over het beroepsbeeld van de Ad-opleiding en de bacheloropleiding. Wat betreft de beoogde leerresultaten en het beroepsbeeld van de bachelor- en Ad-opleiding concludeert het panel dat beide opleidingen zich goed verhouden tot de landelijke afspraken en eisen vanuit het beroepenveld. De beoogde leerresultaten zijn in lijn met de diverse landelijke en hogeschool-brede afspraken. Daarnaast voldoen zij volgens het panel aan de internationale niveau-eisen voor de Ad en de bachelor zoals gesteld in de Dublin Descriptoren en NLQF5 (Ad) en NLQF6 (bachelor).

### *Betrokkenheid werkveld*

De betrokkenheid van het werkveld bij de beide opleidingen is groot. Dit is van belang omdat de opleiding beoogt dat studenten de leerresultaten voor een groot deel in en in relatie tot de beroepspraktijk behalen. Zowel de inhoudelijke leeruitkomsten als de gedragsgerichte leeruitkomsten sluiten aan bij de praktijk van financiële dienstverlening en accountancy. De vertegenwoordigers vanuit het werkveld waar het panel mee heeft gesproken werken bij administratiekantoren en accountantskantoren. Zij spraken in positieve zin over de wijze waarop de opleidingen ontwikkelingen in het werkveld in hun onderwijs verwerken. Ook alumni geven aan dat zij de beoogde leerresultaten van de opleiding als zeer relevant hebben ervaren voor de beroepspraktijk. Het panel waardeert de manier waarop de opleidingen in contact staan met hun werkveldpartners. De wisselwerking tussen opleidingen en werkveld zorgt ervoor dat studenten goed worden voorbereid op de beroepspraktijk met actuele casuïstiek in de opleidingen. De opleiding heeft hiertoe recentelijk twee relatiemanagers aangesteld. Studenten komen tijdens hun studie regelmatig in contact met vertegenwoordigers uit het werkveld. De deeltijd- en duale studenten passen casuïstiek vanuit hun werkplek toe in de opleiding.

De opleidingen hebben een gezamenlijke, actieve beroepenveldcommissie (BVC), waarin vertegenwoordigers van zowel grote accountants- en administratiekantoren als kleinere kantoren vertegenwoordigd zijn. De BVC heeft regelmatig overleg met de opleidingen over actuele ontwikkelingen in het werkveld en de manier waarop de opleidingen kunnen aansluiten bij deze ontwikkelingen. Ook leggen de opleidingen voorgestelde vernieuwingen in het curriculum ter

advisering voor aan de BVC, zodat het curriculum blijft aansluiten bij de behoefte aan afgestudeerden uit de beroepspraktijk. Zo zullen zowel de bachelor- als Ad-opleiding naar aanleiding van overleg met de BVC meer aandacht gaan besteden aan digitalisering en vaardigheden als data-analyse en adviseren. Ook wordt het advies van de BVC om studenten meer te laten werken aan concrete beroepsproducten zoals presentaties en adviesbrieven in het vernieuwde curriculum overgenomen.

## Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

*Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.*

### Conclusie

Zowel de bachelor- als de Ad-opleiding **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opzet en inhoud van beide opleidingen sluiten goed aan bij de beoogde leerresultaten. Er zijn duidelijke leerlijnen onderscheiden voor alle varianten. De programma's zijn praktijkgericht en studenten komen al snel in contact met het werkveld, dat met name bestaat uit accountants- en administratiekantoren. Er is in alle varianten een sterke focus op vakkennis. *Voltijdstudenten* werken in elke periode aan realistische beroepsproducten. *Deeltijd- en duale studenten* van beide opleidingen werken in elke periode aan integrale opdrachten in de context van hun werkplek. Door te werken met beroepsproducten passen de studenten de opgedane vakkennis meteen toe in de praktijk. De opleidingen besteden vanaf het eerste studiejaar aandacht aan onderzoekend vermogen. Professionele en persoonlijke ontwikkeling speelt in alle varianten een belangrijke rol. Daarbij ligt de focus op kritisch denken en de ontwikkeling van studenten tot 'Future Proof Financials'. De programma's van alle varianten zijn in de onderwijsvernieuwing verder op elkaar afgestemd. Het panel waardeert het dat de opleiding onlangs de vaardighedenlijn heeft versterkt. Studenten zijn vaak vooral gericht op de inhoudelijke vakken en daarom adviseert de opleiding om de meerwaarde van de vaardighedenlijn vanaf het begin van de studie aan hen te verduidelijken. In *de voltijd bacheloropleiding* vormt internationalisering een belangrijk onderdeel. Studenten krijgen goede begeleiding van deskundige en betrokken docenten, die vaak ook ervaring hebben in de beroepspraktijk. De opleiding heeft volgens het panel de studieloopbaanbegeleiding voor alle varianten goed georganiseerd, ook voor studenten met een functiebeperking. Studenten zijn overwegend tevreden met hun opleiding en specifiek zeer tevreden over de betrokkenheid en beschikbaarheid van hun docenten.

### Onderbouwing

#### *Opzet en inhoud van het programma van de bacheloropleiding*

De *voltijd-, deeltijd- en duale varianten van de bacheloropleiding* beslaan ieder 240 studiepunten. De opleiding wil toekomstige accountants opleiden die goede adviesvaardigheden, ethisch besef en onderzoekend vermogen combineren met kennis en expertise. De opleiding focust op adviesvaardigheden en werken aan praktijkprojecten, voor de voltijdvariant in praktijkprojecten, voor de deeltijd- en duale variant in werkplekleren. Alle varianten van beide opleidingen zijn in september 2025 gestart met een nieuw programma in leerjaar 1. In deze vernieuwde opzet van de propedeuse heeft de opleiding de voltijd-, deeltijd- en duale varianten beter op elkaar afgestemd.

#### *Voltijdvariant*

De voltijdvariant heeft een gemeenschappelijke propedeuse met de opleidingen Finance & Control (FC) en Finance, Tax and Advice (FTA). Studenten maken na de propedeuse een definitieve keuze voor één van deze opleidingen.

In het nieuwe eerste jaar volgen studenten vier blokken. Het vernieuwde programma werkt met vier leerlijnen:

1. De praktijklijn
2. De kennislijn
3. De vaardighedenlijn
4. Professionele identiteitslijn

Vanaf het eerste studiejaar komen studenten in aanraking met de beroepspraktijk. Dit gebeurt onder andere door gastcolleges en in bijeenkomsten bij accountantskantoren uit de regio. Ook werken studenten aan praktijkprojecten.

In de hoofdfase, die nog is opgezet volgens het oude programma, is de voltijdvariant opgebouwd met twee clusters per jaar. Elk cluster duurt een semester. De hoofdfase van de voltijdse bachelor is nog concentrisch vormgegeven. Studenten werken aan dezelfde onderwerpen, die naarmate de opleiding vordert op een hoger niveau worden aangeboden. Het programma vanaf het tweede studiejaar bevat een theoretische leerlijn, een vaardighedenleerlijn en een onderzoeksleerlijn. Sinds 2023 is hier een leerlijn internationalisering aan toegevoegd. De opleiding biedt theorie aan in de theoretische leerlijn. De CEA kent een aantal kernvakgebieden met bijbehorende studiepunten, die de AC-opleidingen dienen aan te bieden. De theoretische lijn is vanaf het tweede studiejaar voor een groot deel gebaseerd op de CEA-eindtermen. Het tweede jaar focust op administratieve dienstverlening voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) met een accent op boekhouden en fiscaliteit. In iedere periode staat in het kader van de onderzoeksleerlijn een project centraal dat afkomstig is uit de beroepspraktijk of eraan is ontleend. In de projecten wordt van studenten verwacht dat ze zelf initiatief nemen om te onderzoeken en vragen te stellen. De opleiding heeft het onderwijs zo ingericht dat de theorie inhoudelijk zoveel mogelijk bij het praktijkproject van de periode past, zodat studenten de geleerde theorie kunnen toepassen. Figuur 4 geeft een overzicht van het voltijdscurriculum:

## OPBOUW CURRICULUM ACCOUNTANCY VOLTijd

| JAAR 1    | A-CLUSTER                              |                                                 | B-CLUSTER                                   |                                    |
|-----------|----------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------|------------------------------------|
|           | Periode 1                              | Periode 2                                       | Periode 3                                   | Periode 4                          |
| PROJECTEN | Budgetplan                             | Ondernemingsplan                                | Managementrapportage                        | Jaarverslag                        |
|           |                                        | Ondernemingsplan<br>Jaarrekening                | Managementrapportage<br>verdediging         | Jaarverslag Integrale<br>Toetsing  |
| THEORIE   | Budgetplan Economics<br>& Finance      | Ondernemingsplan<br>Economics & Finance         | Managementrapportage<br>Economics & Finance | Jaarverslag Economics<br>& Finance |
|           | Budgetplan Economics<br>& Organisation | Ondernemingsplan<br>Economics &<br>Organisation | Managementrapportage<br>Tax & Law           | Jaarverslag Tax & Law              |
|           | Budgetplan Tax & Law                   | Ondernemingsplan<br>Tax & Law                   |                                             |                                    |
|           | Budgetplan Taal en Excel               |                                                 |                                             |                                    |
| JAAR 2    | C-CLUSTER                              |                                                 | D-CLUSTER                                   |                                    |
|           | Periode 1                              | Periode 2                                       | Periode 3                                   | Periode 4                          |
| PROJECTEN | Accounting Services                    | Reporting                                       | Tax & Advice                                | Research & Consolidation           |
| THEORIE   | Accounting Services                    | Reporting                                       | Tax & Advice                                | Research & Consolidation           |
| JAAR 3    | E-CLUSTER                              |                                                 | F-CLUSTER                                   |                                    |
|           | Periode 1                              | Periode 2                                       | Periode 3                                   | Periode 4                          |
| PROJECTEN | Audit & Assurance 1                    | Audit & Assurance 2                             | Stage*                                      |                                    |
| THEORIE   | Audit & Assurance 1                    | Audit & Assurance 2                             | Praktijkonderzoek*                          |                                    |
| JAAR 4    | G-CLUSTER                              |                                                 | H-CLUSTER                                   |                                    |
|           | Periode 1                              | Periode 2                                       | Periode 3                                   | Periode 4                          |
|           |                                        | OAT                                             | Vrije ruimte / minor                        |                                    |
|           |                                        | OAT                                             |                                             |                                    |

\* Stage en Praktijkonderzoek vallen niet onder projecten en theorie.

Figuur 4: opbouw curriculum Accountancy voltijd (bron: ZER Accountancy, HAN, 2025)

Daarnaast komen vertegenwoordigers van accountants- en administratiekantoren regelmatig naar de opleiding, bijvoorbeeld om feedback te geven op de studentprojecten. Ook nemen studenten deel aan activiteiten die door accountantskantoren worden georganiseerd en lopen zij een korte meeloopstage bij twee verschillende kantoren.

In het kader van de vaardighedenleerlijn heeft de opleiding trainingen gekoppeld aan de projecten of momenten waarop de student de betreffende vaardigheden kan inzetten, zoals voor het zoeken naar een stage. Studenten werken in de vaardighedenleerlijn aan persoonlijk management en adviesvaardigheden. Persoonlijk management is gericht op het zichzelf leren kennen en op reflectie op de eigen ontwikkeling van de student. Adviesvaardigheden zijn gericht op de interactie met anderen. De trainingen hebben tot doel de student inzicht te geven in het

eigen gedrag, overtuigingen en handelen en die van anderen, zodat zij hun gedragsrepertoire uitbreiden.

Voltijdstudenten lopen in het derde jaar 20 weken stage bij een accountantskantoor in de samenstel- en/of controlepraktijk. Zij doen hierbij stage-onderzoek op het gebied van duurzaamheid en voeren een opdracht uit voor Integrated Reporting. De opleiding biedt studenten de mogelijkheid te kiezen voor een lange stage in combinatie met een vaste controle minor of een korte stage in combinatie met een vrije minor. In het vierde studiejaar werken studenten aan de voorbereiding voor de Overalltoets (OAT). Dit is een landelijk bachelorexamen, aangeboden door het AC-scholenoverleg. De OAT beslaat drie kernvakken:

1. Internal Control Accounting Information Systems;
2. Audit & Assurance;
3. Financial Accounting (Externe verslaggeving).

Naast de OAT volgen studenten in het vierde studiejaar een minor of vrije keuzeruimte. Zij kunnen dan een minor volgen, het schakeltraject richting registeraccountant via een gezamenlijke minor met Nyenrode Business Universiteit of het Future Proof Financial-traject. Daarnaast is er ook de optie om te kiezen voor een verdiepende minor binnen of buiten de HAN. Voor de laatste optie moet de examencommissie toestemming geven.

Studenten gaven aan het panel aan dat zij tevreden zijn over de inhoud en opbouw van hun opleiding. Ook zijn zij erg tevreden over de praktijkgerichtheid van het programma. Het panel is van mening dat de voltijdopleiding goed gestructureerd is met heldere leerlijnen. Ook sluit het programma volgens het panel goed aan bij de landelijke inhoudseisen en de beoogde leerresultaten. Het panel waardeert de sterke focus op de inhoud en de toepassing in praktijkprojecten. Het programma is actueel en relevant, met een mooie verwevenheid van inhoudelijke kennis, vaardigheden en persoonlijke en professionele ontwikkeling. Ook sluit het programma goed aan bij de CEA-eindtermen en de beoogde leeruitkomsten vanuit het landelijk overleg. Het panel vindt de vergrote focus op adviesvaardigheden en persoonlijke en professionele ontwikkeling passen bij de ontwikkelingen in het werkveld. Studenten zien hier soms nog niet meteen de meerwaarde van, want zij zijn meer gericht op inhoudelijke onderdelen van het programma. Vandaar dat het panel de opleiding adviseert om de meerwaarde van de vaardighedenlijn vanaf het begin van de studie aan studenten te verduidelijken.

#### *Deeltijd- en duale variant*

De deeltijd- en duale varianten zijn vormgegeven vanuit het Experiment Leeruitkomsten, met een indeling in modules en flexibele leerroutes. De *deeltijdvariant* is gericht op werkenden of mensen met andere verplichtingen die naast hun baan studeren. Deeltijdstudenten hebben geen recht op studiefinanciering. In de deeltijdvariant zijn er contacturen op één lesdag en één lesavond. De deeltijdvariant is gericht op het verbreden en verdiepen van kennis, vaardigheden en attitudes met directe toepasbaarheid in de praktijk. In de *duale variant* leren en studeren de studenten binnen een geïntegreerd traject. De duale variant is gericht op het integreren van theorie en praktijk binnen de beroepscontext. De student is werknemer en ontvangt een salaris voor de werkuren. Voor de studie-uren kan de student recht hebben op studiefinanciering. Duale studenten hebben op twee dagen overdag contacturen. Omdat de doelgroep voor de duale variant vaak minder praktijkervaring heeft en vaak jonger is dan de deeltijdstudenten, heeft deze variant meer lestijd gedurende de gehele opleiding.

In beide varianten staan professionele leergemeenschappen centraal. Daarin werken docenten, onderzoekers en staf samen met de deeltijd-/duale studenten en het werkveld. Gedurende de opleiding werken studenten minimaal 20 uur per week op een accountants- of administratiekantoor. De werkplek vormt de praktijkomgeving voor de student. De werkplek van de deeltijd- en duale studenten biedt de context voor de integrale opdrachten die studenten uitvoeren. Daarom moet de werkplek aan eisen voldoen. Duale studenten hebben verplicht een werkplek op basis van een driepartijen-overeenkomst. Voor de deeltijdstudenten geldt dat zij vanaf het tweede semester in de propedeuse een arbeids- of stageovereenkomst moeten hebben voor een werkplek. Op deze werkplek moeten zij de praktijkopdrachten kunnen uitvoeren. De praktijkervaringen en werkplekken van studenten verrijken volgens de opleiding het onderwijs door de toepassing van theorie op hun werkpraktijk en het binnenhalen van de werkpraktijk in de opleiding. Dit gebeurt ook door het delen van ervaringen met medestudenten.

Het curriculum voor de deeltijd- en duale varianten is opgebouwd uit modules waarin eenheden van leeruitkomsten (EVL'en) centraal staan. De programma's voor deze twee varianten zijn grotendeels gelijk. Vanaf leerjaar 2 zijn de opleidingen gelijk. In het curriculumschema (figuur 5, hieronder) is te zien dat de deeltijd- en duale varianten van elkaar verschillen in opbouw. In de duale opleiding wordt de cursus Recht en Fiscaal bijvoorbeeld gedurende één semester aangeboden, terwijl dit in de deeltijddopleiding slechts één periode betreft. Een ander verschil betreft de cursussen Marketing en Engels: in de deeltijddopleiding worden deze als afzonderlijke cursussen aangeboden, terwijl ze in de duale opleiding zijn samengevoegd tot één gecombineerde cursus. Door de modulaire opbouw is het programma niet concentrisch zoals in de hoofdfase van de voltijddopleidingen, maar sluiten studenten EVL'en af als ze deze behaald hebben. Een EVL beslaat tenminste 2,5 studiepunten en wordt afgesloten met een tentamen, eventueel bestaande uit meerdere deeltentamens. Voor de duale variant geldt dat 184,5 studiepunten voor het onderwijs in de opleiding zijn opgenomen en 55,5 studiepunten voor de beroepsuitoefening en het leren in het werkveld in de vorm van integrale opdrachten en persoonlijke en professionele ontwikkeling. In de deeltijdvariant betreft dit 54 studiepunten.

In het nieuwe eerste jaar van de deeltijdvariant volgen studenten vier blokken, net als in de voltijdvariant. De deeltijdstudenten hebben een gemeenschappelijke propedeuse met de deeltijddopleidingen Finance & Control (FC) en Finance, Tax and Advice (FTA); er is geen duale variant bij de FC- en FTA-opleidingen en daarom is er ook geen gezamenlijke propedeuse in duale vorm. Het eerstejaarsprogramma is, net als in de voltijd, gebaseerd op de vier reeds eerder benoemde leerlijnen:

1. De praktijklijn
2. De kennislijn
3. De vaardighedenlijn
4. Professionele identiteit

In het programma in de hoofdfase werken de deeltijd- en duale variant nog met drie leerlijnen:

- Een theoretische leerlijn, waarin inhoudelijke verdieping centraal staat;
- Een leerlijn Persoonlijke en professionele ontwikkeling (PPO), gericht op persoonlijke groei en beroepshouding in het teken van de ontwikkeling naar een (zelf)kritische en reflectieve professional;
- Een leerlijn Onderzoek/Integrale Opdrachten (IO). Studenten werken in deze lijn aan onderzoeks- en adviesvaardigheden, gekoppeld aan hun praktijkopdrachten.

In de deeltijd-/duale variant zijn veel studenten werkzaam bij kleinere (administratie)kantoren, waar advisering een belangrijke rol speelt. Daarom ligt in leerjaar 2 van deze varianten de nadruk op strategie, leiderschap en organisatie, fiscaliteit en management-accounting. Vanaf leerjaar 3 wordt meer aandacht besteed aan assurance-onderdelen. In leerjaar 4 maken studenten de OAT en sluiten zij hun opleiding af met een afstudeeropdracht. Er is geen minor opgenomen in het programma van de deeltijd- en duale variant. In plaats daarvan worden meer studiepunten besteed aan inhoudelijke kernvakken.

## OPBOUW CURRICULUM ACCOUNTANCY DEELTIJD / DUAAL

| JAAR 1 | DEELTIJD                                |                   | DUAAL                                            |                                   |
|--------|-----------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------|
|        | A-CLUSTER                               | B-CLUSTER         | A-CLUSTER                                        | B-CLUSTER                         |
|        | Financiële informatieverwerking 1       | Nederlands        | Financiële informatieverwerking 1                | Financiële informatieverwerking 2 |
|        | Financiële informatieverwerking 2       | Bedrijfskunde     | Recht en Fiscaal                                 | Recht en Fiscaal                  |
|        | Recht en Fiscaal                        | Algemene Economie | Financiële Rekenkunde                            | Marketing en Engels               |
|        | Financiële Rekenkunde                   | Engels            | Statistiek                                       | Bedrijfskunde                     |
|        | PPO 1                                   | Marketing         | Algemene Economie 1                              | PPO 2                             |
|        |                                         | Statistiek        | Algemene Economie 2                              |                                   |
|        |                                         | PPO 2             | PPO 1                                            |                                   |
| JAAR 2 | DEELTIJD / DUAAL                        |                   |                                                  |                                   |
|        | C-CLUSTER                               |                   | D-CLUSTER                                        |                                   |
|        | Financiële informatieverwerking vervolg |                   | Jaarrekening samenstellen                        |                                   |
|        | Externe verslaggeving                   |                   | IB niet-winst                                    |                                   |
|        | Omzetbelasting                          |                   | Recht verdieping                                 |                                   |
|        | Informatievoorziening basis             |                   | Strategisch management en bedrijfsoverdracht MKB |                                   |
|        | Management accounting                   |                   | Loonadministratie                                |                                   |
|        | Integrale opdracht                      |                   | PPO 3                                            |                                   |

ASSOCIATE DEGREE

ASSOCIATE DEGREE

| JAAR 3 | DEELTIJD / DUAAL                             |                                                        | BACHELOR |          |
|--------|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------|----------|
|        | E-CLUSTER                                    | F-CLUSTER                                              |          |          |
|        | Governance                                   | Bestuurlijke informatievoorziening 2                   |          |          |
|        | Accounting & Financiering                    | Controleer 2                                           |          |          |
|        | Controleer 1                                 | Kritisch denken                                        |          |          |
|        | Bestuurlijke informatievoorziening 1         | Externe verslaggeving Capita Selecta                   |          |          |
|        | PPO 4                                        | Risicomanagement                                       |          |          |
|        |                                              | Integrale opdracht                                     |          |          |
| JAAR 4 | DEELTIJD / DUAAL                             |                                                        |          | BACHELOR |
|        | G-CLUSTER                                    | H-CLUSTER                                              |          |          |
|        | Management, Organisatie en Control           | Afstudeeropdracht                                      |          |          |
|        | Overalltoets                                 | Strategisch management & bedrijfsoverdracht in het MKB |          |          |
|        | Data-analyse / Circulaire economie en ethiek | PPO 5                                                  |          |          |

Figuur 5: opbouw curriculum Accountancy deeltijd en duaal (bron: ZER Accountancy, HAN, 2025)

Ook de deeltijd- en duale studenten zijn tevreden over hun opleiding. In de Nationale Studenten Enquête 2024 scoorde de deeltijd-/duale opleiding een 3,6 op tevredenheid op een schaal van 1 tot 5. In de gesprekken gaven deeltijd- en duale studenten aan het panel aan dat zij tevreden zijn over de inhoud en opbouw van hun studie. Het panel is van mening dat ook de inhoud en opzet van het deeltijd- en duale programma goed aansluit bij de landelijke inhoudseisen en beoogde leerresultaten. Ook is het programma goed afgestemd op de beroepspraktijk van de studenten. Gezien de aard van de twee varianten vindt het panel het logisch dat er slechts geringe verschillen zijn in het aantal studiepunten voor bepaalde EVL'en tussen de deeltijd- en de duale variant van de bacheloropleiding.

#### Opzet en inhoud van het programma van de Ad-opleiding

De Ad-opleiding kent in alle drie varianten een standaard opzet van 120 studiepunten. De opzet van de in september 2025 gestarte *voltijdvariant* Ad Accountancy loopt in leerjaar 1 parallel aan de bachelor. De belangrijkste verschillen zijn als volgt:

- De Ad-studenten vormen een eigen klas en volgen het onderwijs niet gezamenlijk met de bachelorstudenten;
- Leerjaar 2, semester 2 is anders dan de bachelor:
  - De Ad-studenten volgen hier een eigen afstudeerprogramma: met een extra cursus Tax en een extra cursus Samenstellen;
  - Om de leeruitkomsten en beoordelingscriteria van de cursus Samenstellen te kunnen behalen gelden er eisen aan de werkplek die afwijken van de bachelor;
  - In deze periode kunnen de bachelorstudenten kiezen voor twee stages van tien weken met een oriënterend karakter; voor de Ad-studenten is er in deze periode een stage van twintig weken die gericht is op het afstuderen. Het afstudeerprogramma vereist dat de Ad-student gedurende een onafgebroken periode van twintig weken bij een werkveldpartner afstudeert.

Het programma voor de *deeltijd- en duale varianten* is opgebouwd in EVL'en. Studenten in deze varianten werken naast hun studie twintig uur per week bij een accountants- of administratiekantoor. Zij werken, net als in de bachelor deeltijd- en duale varianten, aan praktijkvraagstukken vanuit hun werkplek. Het programma van deze twee Ad-varianten kent dezelfde leerlijnen als die in de deeltijd-/duale bachelor. In leerjaar 1 volgen de deeltijd-Ad studenten hetzelfde programma als de eerste jaars van de deeltijd-bacheloropleiding. De duale Ad-studenten volgen hetzelfde programma als het duale bachelorprogramma van het eerste jaar. In het eerste jaar verschillen de programma's van de deeltijd- en duale Ad-variant enigszins ten aanzien van de verdeling van studiepunten over EVL'en. In het nieuwe onderwijs gelden in leerjaar 2 de afwijkingen die hierboven voor de *voltijdvariant* van de Ad-opleiding beschreven zijn, ook voor de *deeltijd-* en de *duale varianten* van de Ad-opleiding. De Ad-opleiding besluit leerjaar 2 met een adviesopdracht, die de deeltijd- en duale studenten op hun werkplek uitvoeren. De adviesopdracht is gericht op fiscaliteit en bedrijfsprocessen. Ook de leerlijn PPO wordt in het afstuderen afgerond. Ad-afgestudeerden kunnen doorstromen naar het bachelorprogramma. Daarvoor kunnen zij deficiënties in de vrije keuzeruimte van het bachelorprogramma wegwerken.

Het panel vindt de Ad-opleiding voor de drie varianten goed gestructureerd met een goede balans tussen theorie en praktijk. De werkplek van studenten, veelal bij administratiekantoren of kleinere accountancykantoren, vormt een rijke leeromgeving waarin de integrale opdrachten goed kunnen worden uitgevoerd.

#### *Vormgeving van het programma*

Bij zowel de *bachelor* als de *Ad-varianten* is er een mix van werkvormen. Het didactische model heeft als uitgangspunt dat studenten actief op onderzoek gaan en vragen stellen. Voor de *voltijdvariant van de bachelor* biedt de opleiding projecten, inhoudelijke lessen en trainingen aan. In de projecten werken studenten in projectgroepen. Deze projectgroepen staan onder leiding van een tutor. De samenwerking binnen de projectgroepen is een belangrijk onderwerp in de begeleiding. Studenten worden gestimuleerd elkaar feedback te geven op zowel hun inhoudelijke inbreng als op het samenwerkingsproces. Een belangrijk onderdeel van de projecten zijn gastcolleges en bijeenkomsten met accountantskantoren. Daardoor zien studenten de verbinding tussen theorie en praktijk al snel. Ook worden zij door deze aanpak goed voorbereid op de eisen en uitdagingen van de beroepspraktijk van accountantskantoren in de regio. De inhoudelijke lessen richten zich met name op de theorie vanuit de CEA-eindtermen. Sinds 2023 is er een module 'critical thinking' opgenomen in het programma. De opleiding beoogt hiermee het kritisch denken bij studenten te ontwikkelen, een belangrijk onderdeel van het onderzoekend vermogen. In het kader van duurzaamheid en de 'Future Proof Financial' is in samenwerking met het lectoraat Futureproof Control een module 'integrated reporting' toegevoegd aan het derde studiejaar. In trainingen maken studenten zich adviesvaardigheden eigen. Daarbij worden soms trainingsacteurs ingezet om een zo echt mogelijke oefensituatie te creëren. Een voorbeeld hiervan is het trainen van gesprekken met lastige klanten. Studenten waarderen de betrokkenheid van accountantskantoren bij de projecten in het onderwijs omdat ze zo in een vroeg stadium van hun studie een goed beeld krijgen van de praktijk. Dit helpt hen ook om een geschikte stageplaats te zoeken.

In de *deeltijd- en duale varianten van de bachelor* en de *Ad* krijgen studenten eveneens inhoudelijke lessen en trainingen in het kader van de EVL'en. De inhoudelijke lessen zijn gericht

op de beroepstaken uit het landelijke opleidingsprofiel en de CEA-eindtermen. In de integrale opdrachtenlijn werken studenten individueel aan integrale opdrachten die zij toepassen op hun werkplek. Hiermee ontwikkelen zij onderzoekend vermogen en analytische vaardigheden. Bij de integrale opdrachten moeten studenten feedback op hun werk verzamelen vanuit de werkplek. De Ad sluit af met de adviesopdracht. In het derde en vierde studiejaar van de deeltijd- en duale variant van de bachelor versterken de studenten hun onderzoekend vermogen op bachelorniveau via de integrale opdrachten voor elke EVL. In het eerste jaar van de deeltijd en duale varianten van zowel de bachelor als de Ad start ook de persoonlijke en professionele ontwikkelingslijn aan de hand van de werkplekscan en een ontwikkelgesprek. Deze leerlijn loopt door tot en met het afstuderen, voor de Ad in het tweede studiejaar en voor de bachelor in het vierde studiejaar. Studenten reflecteren daarin regelmatig op de ontwikkeling die zij als financieel professional doormaken en op keuzes die zij maken in hun professionele loopbaan. De feedback over hun functioneren speelt hierin een belangrijke rol.

Het panel vindt dat in de vormgeving van de programma's van de varianten van zowel de bachelor als de Ad de vakinhoud en didactiek goed met elkaar zijn verweven en afgestemd op de betreffende doelgroep. Zij constateert dat er een goede mix aan werkvormen wordt aangeboden, zoals projectwerk, inhoudelijke lessen, tutorsessies, excursies en gastcolleges en coachingsbijeenkomsten. Het panel is positief over de aandacht die in alle varianten wordt besteed aan feedback vanuit verschillende betrokkenen. Tijdens de visitatiedag heeft het panel kunnen zien dat de gebruikte literatuur gebaar en actueel is.

#### *Onderzoeksvaardigheden en het lectoraat*

Onderzoekend vermogen en analytische vaardigheden zijn belangrijk in de opleiding. Daarom starten studenten al in het eerste jaar met het doen van onderzoek. In de *voltijdvariant van de bacheloropleiding* wordt onderzoekend vermogen individueel getoetst via een praktijkonderzoeksopdracht in jaar 3. Dit is een vervolg op de module onderzoeksvaardigheden in jaar 2 en studenten voeren deze opdracht parallel aan de derdejaars stage uit. Het praktijkonderzoek wordt doorgaans verricht bij een organisatie die gewoonlijk klant is van het accountantskantoor waar de student zijn meewerkstage uitvoert. De student verricht individueel een onderzoek op basis van een stramien dat de opleiding aanreikt. Het onderzoek is gericht op actuele onderwerpen verbonden aan het thema duurzaamheid. Doel is dat de student leert om zelf gestructureerd een onderzoek op te zetten, uit te voeren en hierover te rapporteren op een manier die aansluit bij de beroepspraktijk. In de *deeltijd- en de /duale variant van de bacheloropleiding* werken studenten aan hun onderzoeksvaardigheden in de integrale opdrachten op hun werkplek. Zij sluiten hun opleiding af met een afstudeeronderzoek. De *deeltijd- en duale varianten van de Ad-opleiding* besteden ook aandacht aan onderzoekend vermogen in de integrale opdrachten op de werkplek. Ad-studenten passen hun onderzoekend vermogen toe in de afsluitende adviesopdracht. Bij de *voltijdvariant van de Ad-opleiding* zijn alle cursussen opgebouwd rondom praktijkvraagstukken, waarin onderzoekend vermogen een belangrijke vaardigheid vormt. In leerjaar 1 betreft het hier nog een eenvoudig praktijkvraagstuk maar in leerjaar 2 nemen de zelfstandigheid en complexiteit ervan toe, waarbij de studenten meerdere fases van de onderzoekscyclus doorlopen. Aan het einde van leerjaar 2 wordt hun onderzoekend vermogen op NLQF-5 niveau getoetst binnen het afstudeerprogramma.

De opleidingen zijn verbonden met het lectoraat 'Futureproof Control'. Het kennisdomein van dit lectoraat is management control. Het lectoraat houdt zich bezig met vraagstukken rond nieuwe businessmodellen en de control die daarbij hoort vanuit het perspectief van meervoudige waardecreatie. Het lectoraat werkt samen met het Centrum Meervoudige Waardecreatie aan verbindingen tussen onderzoek, onderwijs en werkveld. Door deze samenwerking zijn, zoals hierboven vermeld, onderwerpen als kritisch denken en 'integrated reporting' in het derdejaarsprogramma van de voltijd-bacheloropleiding opgenomen. Studenten kunnen voor het praktijkonderzoek kiezen uit een quickscan duurzaamheid en dubbele materialiteitsanalyse als onderdeel van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Beide onderwerpen komen voort uit het lectoraat. Ook in *de deeltijd- en duale bacheloropleiding* is een EVL opgenomen rond kritisch denken en verantwoorden in CSRD. Het lectoraat levert ook input voor het nieuwe curriculum, bijvoorbeeld voor beroepsvraagstukken voor studenten rond meervoudige waardecreatie.

Het panel is van mening dat onderzoeksvaardigheden goed en passend bij elke variant van de bachelor en Ad zijn ingebed. Ook vindt het panel de samenwerking met lectoraat 'Futureproof Control' een goede ontwikkeling. Het panel moedigt de opleidingen aan om deze samenwerking verder te versterken, bijvoorbeeld door meer docenten te betrekken bij onderzoek van het lectoraat en ook studenten de mogelijkheid te geven hierin te participeren. Het panel adviseert daarbij om ook de deeltijd en duale variant van de Ad hierin te betrekken.

### *Internationalisering*

De HAN heeft diverse ambities geformuleerd voor de internationalisering van de opleidingen voor de periode 2024-2028. Zij wil wereldburgerschap verankeren in alle opleidingen van de academie, onder andere via online-samenwerking met internationale partners. Binnen *de voltijd bacheloropleiding* is een leerlijn internationalisering geformuleerd. Bij de *voltijd Ad-opleiding* is leerjaar 2 met een dergelijke leerlijn internationalisering nog in ontwikkeling. Hierbij participeren studenten in internationale projecten gericht op inhoudelijke onderwerpen en vaardigheden die internationaal relevant zijn, op het gebruik van de Engelse taal en op de omgang met studenten uit andere landen en culturen. Elk project bevat één of meerdere culturele activiteiten. De voltijddopleiding heeft verschillende uitwisselingsprojecten met buitenlandse hogescholen en universiteiten, zoals bijvoorbeeld het bezoek aan de European Accountancy Week. Ook zijn er mogelijkheden voor studenten om hun stage of minor in het buitenland te doen. Binnen *de deeltijd en duale variant van zowel de bachelor als de Ad* speelt internationalisering een rol in de praktijkopdrachten van studenten. Dat is met name het geval wanneer de bureaus waar studenten werken internationaal georiënteerd zijn. Het panel heeft waardering voor de mogelijkheid die studenten krijgen om naast hun reguliere werkzaamheden ook hun beroep vanuit het internationale perspectief te leren beschouwen.

### *Verklaring Engelstalige naam*

De opleidingen Accountancy dragen een Engelstalige naam. In het werk- en beroepenveld wordt de term 'accountancy' al sinds jaar en dag gebruikt, ook in de aanduiding van het beroep van accountant. Er bestaat geen volledige gelijkwaardige Nederlandse naam die het hele vakgebied accountancy dekt. Ook in het profiel van het AC-scholenoverleg en in vervolgoopleidingen wordt de naam 'Accountancy' gehanteerd. Het panel is van mening dat de naam passend en herkenbaar is voor zowel de bachelor als de Ad Accountancy.

### *Onderwijsvernieuwing*

De opleiding is bezig met een onderwijsvernieuwing waarin de drie varianten per opleiding meer op elkaar afgestemd worden. De verschillende identiteiten van de varianten blijven herkenbaar. In de nieuwe curricula, die sinds september 2025 draaien voor het eerste jaar van beide opleidingen en alle varianten, staan uniforme leeruitkomsten centraal. De ontwikkelingen in het werkveld zijn dynamisch. Daarom is de opleiding in toenemende mate gericht op wendbaarheid en responsiviteit, zodat zij effectief en proactief kunnen inspelen op ontwikkelingen in de beroepspraktijk en veranderingen in de eindkwalificaties. Naast inhoudelijke kennis krijgen vaardigheden een steeds belangrijker plaats in het curriculum. In het nieuwe curriculum zal een sterker accent komen te liggen op digi- en datavaardigheid, zoals onder andere verantwoord AI-gebruik, met name bij toetsing met beroepsproducten. Docenten worden opgeleid om dit te bespreken met studenten en zij hebben zicht op de toetsen met een verhoogd 'AI-risico'. Dan zet de opleiding passende maatregelen in om oneigenlijk gebruik te beperken.

### *Instroom, leerroutes en eisen aan de werkring*

*De bacheloropleiding Accountancy* richt zich op studenten die verder willen kijken dan financiële cijfers alleen en zich willen ontwikkelen tot financial van de toekomst. Studenten met een havo-profiel Natuur & Gezondheid of Cultuur & Maatschappij hebben economie of bedrijfseconomie (M&O) nodig en voor de laatstgenoemden ook wiskunde A of B. Voor studenten met een havo-vooropleiding met de profielen Natuur & Techniek en Economie & Maatschappij zijn er geen extra eisen. Studenten met een vwo of mbo 4 diploma zijn zonder extra vereisten toelaatbaar. Voor mbo 4 studenten zonder wiskunde of economie beveelt de opleiding een instaptoets aan.

*De Ad Accountancy* richt zich op verschillende instromers:

- MBO-4 afgestudeerden, met name vanuit een bedrijfsadministratieve richting (met name duaal en sinds september 2025 ook voltijd);
- Havisten die de stap naar een vierjarige opleiding te groot vinden (met name duaal en sinds september 2025 ook voltijd);
- Werkenden uit andere sectoren die zich willen omscholen richting accountancy (met name deeltijd).

*De deeltijd en duale varianten van de bacheloropleiding en de Ad opleidingen* stellen eisen aan de werkring, naast de reguliere toegang tot de beide programma's met een diploma van het havo, vwo of mbo. Zo dienen de deeltijd- en duale studenten gedurende de gehele opleiding te beschikken over een werk- of stageplek waar zij beroepservaring opdoen en aan leeruitkomsten werken. Voor duale studenten wordt een praktijkovereenkomst vastgelegd tussen de werkgever, de opleiding en de student (driepartijen-overeenkomst). Studenten in *de deeltijd en duale variant van de bachelor en de Ad* hebben de keuze hun opleiding in een andere volgorde te volgen. Zij kunnen zelf kiezen wanneer zij een bepaalde EVL willen volgen, mits deze op het gekozen moment wordt aangeboden. Studenten kunnen bijvoorbeeld ook in februari instromen, waardoor zij het programma in een andere volgorde volgen dan studenten die in september instromen. Studenten krijgen begeleiding vanuit de opleiding voor het maken van deze keuzes, die vervolgens worden vastgelegd in hun studieplan.

Het panel is positief over de flexibele mogelijkheden die de opleiding biedt, voor de voltijd-, de deeltijd- en de duale bacheloropleiding. *Deeltijd- en duale studenten van zowel de bachelor als*

de Ad opleidingen hebben mogelijkheden om hun studie af te stemmen op hun werkplek en privé-situatie. Ook de mogelijkheid van instroom in februari voor deeltijd en duale studenten draagt hieraan bij. Voor *voltijdstudenten* is er flexibiliteit in de combinatie van stage en minor en kunnen zij accenten leggen bij de keuze van hun praktijkopdrachten en stageplek. Ook hebben voltijdstudenten de mogelijkheid om voor extra verdieping te kiezen, zowel binnen het programma als daarbuiten, bijvoorbeeld in het HAN-honoursprogramma.

### *Begeleiding en informatievoorziening*

#### *Begeleiding voor de Ad- en bachelor-voltijdopleidingen*

Naarmate de studie vordert stimuleert de opleiding de voltijdstudenten om meer regie te nemen en resultaatgericht te werken. In de projecten werken studenten in projectteams die worden begeleid door een coach. Deze begeleiding richt zich met name op de samenwerking binnen de projectgroep. Daarnaast zijn er expert-docenten beschikbaar waaraan studenten inhoudelijke vragen kunnen stellen. De coaches en expert-docenten werken nauw samen binnen de studieonderdelen. Voor de stage krijgen studenten een stagebegeleider vanuit de opleiding en een begeleider vanuit de stageplek. De voltijdstudenten krijgen vanaf de start van hun opleiding een studieloopbaanbegeleider/tutor, die als vast aanspreekpunt fungeert tijdens de studie. Voor specifieke begeleiding, zoals bij persoonlijke omstandigheden zijn er seniorstudentbegeleiders. Indien nodig kunnen zij verwijzen naar de decanen en een studentenpsycholoog binnen de HAN.

#### *Begeleiding voor de deeltijd- en duale bachelor- en Ad-opleidingen*

In de *deeltijd- en duale varianten van de bachelor- en Ad-opleidingen* vormt de werkplek de leeromgeving waarin studenten aan hun leeruitkomsten werken. Zowel vakdocenten als zogeheten procesdocenten begeleiden studenten daarbij. De vakdocent is er vooral voor de inhoud van de integrale opdrachten, de procesdocent gaat met name in op de persoonlijke en professionele ontwikkeling. In de deeltijdvarianten worden studenten vooral begeleid door docenten van de opleiding. De duale studenten worden naast door docenten, ook begeleid door een praktijkbegeleider op de werkplek. De deeltijd- en duale studenten krijgen een studieloopbaanbegeleider die op vergelijkbare manier werkt als bij de voltijdopleiding. De studieloopbaanbegeleider begeleidt studenten met betrekking tot studievoortgang en de ontwikkeling van persoonlijke competenties. Op advies van de studieloopbaanbegeleider kunnen studenten ook aanvullende trainingen volgen. Ook voor deeltijd- en duale studenten zijn de decanen en een studentenpsycholoog vanuit de HAN beschikbaar.

#### *Begeleiding voor studenten met functiebeperking*

Studenten met een functiebeperking of chronische aandoening kunnen dit bespreken met hun studieloopbaanbegeleider. Er wordt dan gekeken naar passende ondersteuning. Binnen de HAN zijn er verschillende voorzieningen, hulpmiddelen en aanpassingen binnen de gebouwen voor een toegankelijke en haalbare studie-omgeving. Aanvullend heeft het Student Support Center van de HAN expertise op gebied van studeren met bijzondere omstandigheden.

Uit de gesprekken met studenten kwam naar voren dat zij tevreden zijn over de begeleiding, zowel die door hun studieloopbaanbegeleiders als die door de coaches en expertdocenten. Dit geldt ook voor de begeleiding tijdens de stages en het werkplekleren. Zij vertelden dat docenten en studieloopbaanbegeleiders toegankelijk zijn en snel reageren op vragen. Naast de vele individuele gesprekken die plaatsvinden, zijn in elke module momenten ingericht voor intervisie

en uitwisseling. Voor *de deeltijd- en duale varianten* gaat het daarbij ook om verdieping van praktijkervaringen. Het panel ziet dat het begeleidingssysteem voor studenten adequaat is opgezet. De studenten waar het panel mee heeft gesproken voelen zich goed ondersteund door de opleiding: zij voelen zich gezien als student in deze opleidingen.

De informatievoorziening vindt op diverse manieren plaats. Per variant is er een eigen Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling (OS-OER), met informatie over de toetsing en de wegingen. Verder bevat de digitale leeromgeving Brightspace informatie over de modules, de leeruitkomsten, stages, werkplekleren, de toetsing en het onderwijsprogramma. Via Osiris krijgen studenten inzicht in de studievoortgang en hun behaalde resultaten. De studenten waren te spreken over de informatievoorziening van de opleiding. Volgens het panel is de informatievoorziening door de opleiding op orde. Tenslotte vindt het panel de leeromgeving toegankelijk voor studenten, met voldoende informatie en op een handige manier gerangschikt.

### *Docenten*

Sinds september 2025 is de eerdere indeling in een voltijd- en een deeltijd-/duaal team aangepast naar een team voor onderwijs in jaar 1 en 2 en de Ad voor alle varianten en een team gericht op jaar 3 en 4 van alle varianten. Deze verandering sluit aan bij de onderwijsvernieuwing waarin de opleidingen dichter bij elkaar worden gebracht. De twee teams bestaan gezamenlijk uit 51 docenten. Docenten hebben naast de uitvoering van het onderwijs ook andere taken, zoals onderwijsontwikkeling, begeleiding en overstijgende taken. De meeste docenten (80%) beschikken over een afgeronde masteropleiding. De meesten (92%) beschikken ook over het BKE-certificaat (BasisKwalificatie Examinering). Toetsconstructeurs zijn BKE -gecertificeerd; vier van de docenten hebben ook een SKE-certificaat (Senior Kwalificatie Examinering). Bij docenten met een hele kleine of tijdelijke aanstelling wordt soms een uitzondering gemaakt in het behalen van de BDB of BKE. In dat geval wordt een gecertificeerde collega verantwoordelijk voor de toetsconstructie en de beoordelingen. Een groot deel van de docenten heeft beroepservaring in de accountancy: zij zijn accountant of hebben praktijkkennis en -vaardigheden en contacten met het werkveld. Er wordt veel aandacht besteed aan professionalisering in het kader van de onderwijsvernieuwing. Het gaat met name om scholing in Artificial Intelligence (AI) en om verdere professionalisering op het gebied van coaching.

Het panel heeft gesproken met goed opgeleide en enthousiaste docenten, die fungeren als vakinhoudelijke experts en als coaches en studiebegeleiders voor studenten. Het panel ziet dat zij zeer betrokken zijn bij de opleidingen en dat ze enthousiast en goed in staat zijn om het programma verder door te ontwikkelen. De studenten waarderen hen, onder andere vanwege hun vakkennis, hun ervaring in de praktijk en hun bereidheid altijd met hen in gesprek te gaan. De docenten hebben oog voor specifieke doelgroepen en dragen op al deze manieren zorg voor een rijke leeromgeving voor hun studenten.

## Standaard 3 Toetsing

*De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.*

### Conclusie

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing in beide opleidingen is gebaseerd op het toetsbeleidsplan en sluit aan bij de beoogde leerresultaten. Er is een logische opbouw in de toetsing van de propedeuse tot het eindniveau. Voor de Ad is dat aan het einde van het tweede studiejaar, de bachelor sluit af aan het einde van het vierde studiejaar. De studenten sluiten de inhoudelijke onderdelen in de kennisleerlijn/theoretische leerlijn veelal af met individuele, schriftelijke kennistoetsen. In de praktijkleerlijn/Integrale Opdrachtenlijn werken zij aan beroepsproducten. Voor *de voltijdopleiding* gebeurt dat in groepsopdrachten, voor *de deeltijd- en duale varianten* in individuele integrale opdrachten, die aan de werkplek van de student zijn ontleend. Het vierogenprincipe wordt zoveel mogelijk gehanteerd bij de toetsconstructie en bij de toetsuitvoering. Bij de toetsuitvoering gebeurt dit niet altijd in de praktijk, met name *in de deeltijd- en duale varianten*, waar soms slechts één docent een vak verzorgt. In de nieuwe teamstructuur heeft de opleiding dit probleem opgelost. De opleiding besteedt aandacht aan het gebruik van generatieve AI in de toetsing. Het systeem van toetsing en de toetsing van de eindkwalificaties is voor beide opleidingen en de varianten ervan goed ingericht.

Het panel constateert echter een aantal tekortkomingen bij de beoordelingen van het eindniveau bij beide opleidingen en bij de bestudeerde varianten. Het gaat om de archivering van de onderdelen in het afstudeerdossier, de navolgbaarheid van de beoordeling van PPO en reflectieverslagen en het aantonen van de individuele bijdrage van de student bij Integrale Opdrachten en projecten. Ook is het voor het panel in meerdere gevallen bij beide opleidingen niet duidelijk geworden hoe het oordeel van bepaalde opdrachten op het eindniveau precies tot stand is gekomen. Deze navolgbaarheid van de oordelen was ook al een aanbeveling in de vorige visitatie (“Controleer consequent en onafhankelijk invullen van beoordelingsformulieren” en “vergroot de transparantie en herleidbaarheid van de becijfering door duidelijke normen en meer feedback”). De examencommissie heeft een duidelijke rol in de borging van de toetsing. Gezien de bovengenoemde punten adviseert het panel de examencommissie echter om meer zicht en grip te verkrijgen op de borging van het afstudeerproces.

### Onderbouwing

#### *Toetssysteem en -uitvoering*

Bij beide opleidingen is de toetsing voor alle varianten gebaseerd op de visie op toetsing die in het toetsbeleidsplan van de academie (AFEM) voor de opleidingen is vastgelegd. Bij de toetsing staan vier uitgangspunten centraal:

1. Gevarieerde toetsvormen: het toetsprogramma heeft een passende mix aan toetsvormen ter bevordering van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie
2. Realistische integrale opdrachten en projecten;
3. Feedbackgerichtheid;
4. Flexibiliteit en leerwegonafhankelijkheid.

Voor de *alle varianten van beide opleidingen* is een toetsprogramma ontwikkeld dat alle eindkwalificaties dekt. Studenten ontvangen via OnderwijsOnline en via e-mail informatie over toetsmomenten, herkansingen en inzage. In blokhandleidingen en EVL'en staat per toets wat, wanneer en hoe getoetst wordt. Er is een logische opbouw vanaf de propedeuse tot en met het tweede (Ad) en vierde (bachelor) studiejaar. De toetsing is voor beide opleidingen in het nieuwe onderwijs in alle varianten gekoppeld aan EVL'en. De opleiding heeft beoordelingscriteria bij alle toetsen geformuleerd. De variatie aan toetsvormen omvat beroepsproducten, presentaties, mondelinge toetsen, groepsverslagen en gesprekken. Alle inhoudelijke CEA-eindtermen worden individueel getoetst. Dit gebeurt meestal in de vorm van een schriftelijke kennistoets. Deze kennistoetsen worden veelal digitaal afgenomen met het systeem ANS. In *de voltijd Ad- en bacheloropleidingen* werken studenten in groepen aan praktijkopdrachten in projecten. Daarbij vindt vaak zowel een groeps- als individuele beoordeling plaats: het beroepsproduct wordt per groep beoordeeld en houding, gedrag en individuele inbreng worden per student beoordeeld. Het gebruik van generatieve AI is een belangrijk aandachtspunt bij de toetsing. De opleidingen willen studenten leren om AI verantwoord in te zetten, in lijn met de focus op kritisch denken zoals beschreven onder standaard 2. Docenten worden getraind om met studenten in gesprek te gaan over AI-gebruik en de opleiding past toetsen aan om oneigenlijk gebruik van AI te beperken.

De opleidingen streven ernaar om waar mogelijk het vierogenprincipe toe te passen. Bij de toetsconstructie van digitale toetsen worden de vragen ingevoerd met een beoordelingsmodel. Beide worden door een tweede collega gezien, waarbij de 'inleverdocent' en de meelezer samen overeenstemming krijgen over de definitieve versie. Tijdens het nakijken zoeken examinatoren altijd contact bij twijfel over de antwoorden van een aantal studenten. De opleiding geeft aan dat het in de praktijk soms lastig is om voorafgaand aan het aanbieden van schriftelijke toetsen het vierogen principe goed toe te passen, met name bij *de deeltijd- en duale varianten*, waar soms maar één docent het onderwijsprogramma verzorgt. De opleidingen zijn van mening dat de onderwijsvernieuwing en de nieuwe teamstructuur ervoor zorgen dat dit probleem in de nabije toekomst is opgelost. Het voltijd- en het deeltijd- en duale programma lopen dan parallel en de docenten werken dan voortaan vanuit één team voor alle varianten. Zoals onder standaard 2 beschreven is er één team voor de eerste twee studiejaar van alle varianten van de bachelor en de Ad en één team voor studiejaar 3 en 4 van de bachelor varianten. Desgevraagd geven de opleidingen aan dat het vierogenprincipe nu wel geldt als verplichting. De voorzitter van de examencommissie vulde aan dat deze verplichting geldt voor alle vier leerjaren en varianten van de opleiding. Daarnaast geldt voor de examencommissie als uitgangspunt dat alle toetsen bij voorkeur een keer per drie jaar worden gecheckt. Het panel adviseert de opleiding om het vierogenprincipe ook voor de deeltijd- en duale varianten van de Ad en de bacheloropleiding goed te (blijven) monitoren. Sinds drie jaar gebruikt de opleiding het HandIn systeem om studenten beroepsproducten in te laten leveren. De examinatoren beoordelen deze beroepsproducten via toetsmatrijzen en rubrics, met de verplichting om het oordeel toe te lichten. Het is het panel opgevallen dat dit laatste niet altijd gebeurt. Het panel heeft dit punt verwerkt in het voorstel voor voorwaarden op standaard 3.

### *Toetsing en borging eindkwalificaties*

Het afstudeerdossier van de *bachelor deeltijd/duaal* bestaat uit de afstudeeropdracht, de landelijke OAT (Overall Toets) en PPO-5. In de afgelopen twee jaar is het afstudeerprogramma (het afstudeerdossier) voor de *voltijdbacheloropleiding* gewijzigd. Het afstudeerdossier van de *voltijdoopleiding* bestond tot en met studiejaar 2023-2024 uit de OAT en uit de afstudeeropdracht

via het Student Traineeship (STS) of via de Future Proof Financial (FPF). Vanaf studiejaar 2024-2025 bestaat het afstudeerdossier uit diverse toetsen waarin de eindkwalificaties van de beroepstaken en gedragskenmerken op de hoogste beheersingsniveaus terugkomen en zodoende getoetst worden.

Het afstudeerprogramma (afstudeerdossier) van de *deeltijd- en duale variant van de Ad* bestaat uit de integrale opdracht (IO) en Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling, PPO-3. Het tweede studiejaar van de *voltijd Ad-variant* is nog in ontwikkeling zodat de opleiding het afstudeerdossier van deze voltijdvariant in de loop van 2025-2026 zal formuleren. Zie figuur 6 voor een schematisch overzicht van het afstudeerprogramma van de beide opleidingen en varianten in de afgelopen twee jaar:

## AFSTUDEERDOSSIER ACCOUNTANCY

| STUDIE-<br>JAAR | ASSOCIATE DEGREE<br>DEELTIJD / DUAAL | BACHELOR<br>VOLTijd                                                                                          | BACHELOR<br>DEELTIJD/ DUAAL       |
|-----------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 2023 - 2024     | Integrale opdracht<br>PPO-3          | Route 1: STS<br>Route 2: FPF<br>OAT                                                                          | Afstudeeropdracht<br>PPO-5<br>OAT |
| 2024 - 2025     | Integrale opdracht<br>PPO-3          | Tax<br>OAT<br>Accounting services<br>Praktijkonderzoeksopdracht<br>Onderhandelgesprek<br>Professional skills | Afstudeeropdracht<br>PPO-5<br>OAT |

Figuur 6: afstudeerprogramma van de varianten van de Ad- en bacheloropleiding Accountancy (bron: ZER Accountancy, HAN, 2025)

Bij de *voltijdvariant van de bacheloropleiding* werden tot en met 2023-2024 STS en afstudeeropdrachten beoordeeld door een examiner, nadat de docent-begeleider een positief advies had gegeven. Om objectiviteit te waarborgen, was de docentbegeleider van de ene student de examiner van een andere. De opleiding heeft de inter-raterbetrouwbaarheid daarbij nog verhoogd door wisselende samenstellingen van examinatorenkoppels in te stellen en regelmatige kalibratiesessies te houden. Nieuwe docenten werden zoveel mogelijk gekoppeld aan ervaren collega's. FPF bestond tot en met 2023-2024 uit een groepsopdracht voor een social enterprise, gevolgd door een individuele opdracht, vaak gebaseerd op aanbevelingen uit de groepsfase en gericht op persoonlijke ontwikkeling. De gehanteerde beoordelingscriteria staan beschreven in blokhandleidingen. Vanaf studiejaar 2024-2025 is het afstudeerdossier van de voltijddopleiding aangepast, mede op advies van de BVC en vanuit de aanbevelingen uit het vorige visitatierapport. De opleiding zag dat de afstudeeropdracht (STS/FPF) onevenredig veel tijd kostte om het onderzoekend vermogen te toetsen. Vandaar dat het vernieuwde afstudeerdossier bestaat uit meerdere toetsen vanaf de postpropedeutische fase, en niet langer uit een afstudeeropdracht (STS/FPF). Deze toetsen (zie standaard 4) dekken de eindkwalificaties voor de beroepstaken en gedragskenmerken af. Het onderzoekend vermogen wordt nu individueel getoetst via een praktijkonderzoeksopdracht in leerjaar 3. De OAT is de landelijke overalltoets. De onderliggende eindtermen van de OAT zijn op vergelijkbaar niveau afgenomen bij 'controle-vakken' in de leerjaren 2 en 3.

In de IO-leerlijn bij de *deeltijd- en duale varianten* van de bacheloropleiding ontwikkelen de studenten onderzoeks- en adviesvaardigheden, die uiteindelijk leiden tot het zelfstandig uitvoeren van de afstudeeropdracht in jaar 4. Deze IO-afstudeeropdracht, de OAT en PPO05 vormen in de deeltijd- en duale opleiding het afstudeerdossier van de bachelor. De toetsing van de IO-afstudeeropdracht vindt plaats aan de hand van een beoordelingsmodel; de studenten dienen te voldoen aan de ontvankelijkheidseisen, het maken van het onderzoeksrapport en het houden van een presentatie. PPO05 is het eindniveau van de leerlijn professionele en persoonlijke vaardigheden, die start in de propedeuse. De leeruitkomsten voor PPO5 worden getoetst op basis van een assessment waarin studenten laten zien dat zij zich mondeling correct kunnen uitdrukken en waarbij zij aangeven hoe zij zich vaktechnisch en persoonlijk hebben ontwikkeld. Zij reflecteren hierbij op de manier waarop zij zich hebben ontwikkeld. Als ingangseis voor het assessment dienen de studenten een verslag in te leveren dat voldoet aan specifieke beoordelingscriteria. In dit verslag werken de studenten een vaktechnisch onderwerp uit en verantwoorden zij de manier waarop zij de leeruitkomsten hebben gerealiseerd. Zij gebruiken onder andere een aantal intern verkregen feedbackformulieren om te reflecteren op hun gekozen aanpak en wat zij hebben geleerd van de gegeven feedback. Het assessment en de onderliggende documenten worden beoordeeld door twee examinatoren: de vakinhoudelijke docent beoordeelt het vaktechnisch verslag en de docent persoonlijke vaardigheden het reflectieverslag.

Het afstudeerdossier van de *Ad-opleidingen deeltijd en dual* bestaat uit de Integrale opdracht (IO) en PPO03 in leerjaar 2. Het afstudeerprogramma van de *voltijd Ad-opleiding* is nog in ontwikkeling. De Integrale Opdracht voor de *Ad-opleidingen deeltijd en dual* betreft een adviesopdracht gebaseerd op een literatuurstudie. De beide examinatoren beoordelen de studenten bij de IO op de manier waarop zij

- de inhoud duidelijk en gestructureerd kunnen rapporteren;
- laten zien dat zij de ondersteunende theorie toe kunnen passen en de verzamelde informatie begrijpen en kunnen interpreteren;
- laten zien dat zij bij hun analyses meerdere disciplines en onderwerpen kunnen integreren bij het zoeken naar oplossingen en aanbevelingen.

De leeruitkomsten voor PPO3 worden getoetst op basis van een assessment waarin studenten laten zien dat zij zich mondeling correct kunnen uitdrukken en waarbij zij aangeven hoe zij zich vaktechnisch en persoonlijk hebben ontwikkeld. Zij reflecteren hierbij op de manier waarop zij zich hebben ontwikkeld. Als ingangseis voor het assessment dienen de studenten een verslag in te leveren dat voldoet aan specifieke beoordelingscriteria.

Het panel heeft per opleiding vijftien eindwerken bestudeerd, verdeeld over de vijf huidige varianten, dus nog zonder de Ad-voltijdvariant, die net is gestart. Hoewel het panel tevreden is over het gerealiseerde eindniveau bij de beide opleidingen zelf (zie standaard 4), constateert zij een aantal tekortkomingen bij de beoordelingen van het eindniveau bij beide opleidingen en bij de bestudeerde vijf varianten. Het gaat om de volgende issues:

- Een groot deel van de vijftien onderzochte afstudeerdossiers van beide opleidingen is onoverzichtelijk en onvolledig, met veel delen van dossiers die ontbreken. Dit blijkt een probleem in de archivering te zijn, onder andere veroorzaakt door de overstap naar een nieuw systeem;

- Het is voor het panel bij beide opleidingen regelmatig niet duidelijk hoe het oordeel van bepaalde toetsen op het eindniveau precies tot stand is gekomen. Deze navolgbaarheid van de oordelen was overigens ook al een aanbeveling in de vorige visitatie (“vergroot de transparantie en herleidbaarheid van de becijfering door duidelijke normen en meer feedback”);
- PPO’s en reflectieverslagen krijgen bij de opleiding veel nadruk, maar volgens het panel zijn met name de PPO’s qua beoordeling moeilijk navolgbaar en het ontwikkelaspect komt soms minder goed uit de verf;
- Bij de IO’s wordt regelmatig de individuele bijdrage van een student onvoldoende of in het geheel niet aangetoond. Volgens de opleiding zal de IO vanaf 2026-2027 geen onderdeel meer uitmaken van het afstudeerprogramma van de Ad-opleiding.

De examencommissie bewaakt samen met de toetscommissie en de curriculumcommissie (voltijd) de toetskwaliteit. De examencommissie zorgt onder andere voor het aanwijzen van examinatoren, het verlenen van vrijstellingen en het afhandelen van klachten. De examencommissie houdt steekproeven van afstudeerdossiers. De toetscommissie monitort de toetsing volgens het panel wel goed, zij stimuleert het kalibreren, maar zij monitort dit kalibreren niet. Gezien de bovengenoemde tekortkomingen adviseert het panel de examencommissie om meer zicht en grip te verkrijgen op de borging van het afstudeerproces. De opleiding loopt in de optiek van het panel een risico door de gehele hoofdfase als afstudeerprogramma te bestempelen. Dit betekent namelijk dat alle toetsen en beoordelingen meerdere jaren goed gearchiveerd moeten worden. Vanwege de genoemde tekortkomingen beoordeelt het panel standaard 3 als ‘voldoet ten dele’. Het panel constateert verder dat de op verzoek van het panel nageleverde documenten aangeven dat de opleiding op het gebied van de archivering en de navolgbaarheid van de beoordeling inmiddels op de goede weg zit en dat zij zich bewust is van de urgentie op dit terrein.

Gezien het bovenstaande oordeel op standaard 3 als ‘voldoet ten dele’, adviseert het panel de NVAO om de opleiding voorwaarden op te leggen. Het panel acht herstel binnen een termijn van twee jaar goed haalbaar. Het gaat hierbij om de volgende voorwaarden:

- Breng de archivering op orde van alle toetsing bij de twee opleidingen (en hun varianten) die behoort tot het eindniveau, zodanig dat deze toetsing in een overzichtelijke vorm en compleet aanwezig is in de systemen van de beide opleidingen en gedurende meerdere jaren.
- Verbeter de navolgbaarheid van alle toetsing op het eindniveau, met heldere normen en in voldoende mate ingevulde beoordelingsformulieren, vooral ook gezien het feit dat dit al langer een issue is voor de opleiding (zie aanbevelingen visitatie van 2019).
- Versterk de navolgbaarheid en de diepgang van alle PPO’s en de reflectieverslagen.
- Zorg ervoor dat in het afstudeerdossier van de Ad-opleiding de individuele bijdrage van studenten inzichtelijk en aantoonbaar wordt gemaakt.

Aanvullend adviseert het panel de opleiding om als toevoeging aan het hersteltraject over twee jaar de eerste eindwerken van de Ad-voltijd variant aan te leveren ter beoordeling door het panel.

## Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

*De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.*

### Conclusie

De opleidingen **voldoen** voor alle varianten aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De eindwerken die het panel heeft bestudeerd waren van voldoende kwaliteit. De steekproef van deze eindwerken omvatte eindwerken van alle varianten van de beide opleidingen, op de zojuist gestarte Ad-volgtijdvariant na. De volgtijdvariant van de Ad is namelijk net gestart (in september 2025) en het panel heeft er vertrouwen in dat de kwaliteit op de vier standaarden zich hier vergelijkbaar zal ontwikkelen als bij de andere twee Ad-varianten. Het niveau en de beroepsgerichtheid zijn voor elke variant volgens het panel in voldoende mate in de eindwerken te herkennen en de eindwerken behandelen relevante en actuele onderwerpen die passen bij de ontwikkelingen in de accountancy. Verder vinden de afgestudeerden van zowel de Ad- als de bacheloropleiding snel een baan die past bij hun opleidingsniveau. Er zijn mogelijkheden om door te studeren voor beide opleidingen. Het werkveld is tevreden over het functioneren van afgestudeerden van beide opleidingen in de beroepspraktijk en waardeert met name de combinatie van kennis en vaardigheden. Het panel stelt vast dat beide opleidingen aantonen dat de beoogde leerresultaten in voldoende mate zijn gerealiseerd en dit geeft voldoende waarborgen dat de beoogde leerresultaten voor de zojuist gestarte Ad-volgtijdvariant op vergelijkbare wijze zullen worden gerealiseerd. De leeruitkomsten en de opzet van het afstuderen van de nieuw gestarte volgtijd-variant zijn dezelfde als die van de duale en deeltijdvarianten.

### Onderbouwing

#### *Producten van afgestudeerden*

Het panel heeft voor de bachelor- en voor de Ad-opleiding elk vijftien eindwerken geselecteerd uit de studiejaar 2023-2024 en 2024-2025. Deze waren overwegend van goede kwaliteit. De eindwerken vormden een afspiegeling van alle toen beschikbare varianten. In de selectie waren negen eindwerken van de volgtijd-bacheloropleiding, twee eindwerken vanuit de deeltijd-bacheloropleiding en vier eindwerken vanuit de duale bacheloropleiding opgenomen. Voor de Ad zijn zeven eindwerken vanuit deeltijd- en acht eindwerken vanuit de duale variant door het panel bestudeerd. De selectie omvatte per variant zowel hoger als lager gecijferde eindwerken. De eindwerken betroffen relevante en actuele vraagstukken voor de accountancypraktijk. Het panel is positief over de manier waarop de leeruitkomsten zichtbaar zijn in de eindwerken. De eindwerken zijn beroepsgericht en passen bij het niveau en het karakter van de verschillende varianten. Het niveau en de beroepsgerichtheid zijn voor elke bestudeerde variant volgens het panel in voldoende mate in de eindwerken te herkennen. Zoals onder standaard 3 is opgemerkt is het niet duidelijk hoe het oordeel van bepaalde toetsen op het eindniveau precies tot stand is gekomen. Het panel kan zich voor alle varianten van beide opleidingen desondanks over het algemeen vinden in het resultaat van de beoordelingen.

### *Eindwerken van de bachelor voltijd, deeltijd en duaal*

Voor de *bachelor voltijd* heeft het panel vier afstudeerdossiers uit 2024 en vijf afstudeerdossiers uit 2025 gezien. Zoals onder standaard 3 beschreven is, bestaan de dossiers uit 2024 uit FPF of STS in combinatie met PPO5. Voor de dossiers uit 2025 bestaat het afstudeerdossier uit meerdere toetsen vanaf de post-propedeutische fase. Het gaat om de vakken Tax, Accounting Services, Onderhandelgesprek en Professional skills. In de praktijkonderzoeksopdracht in jaar 3 wordt onderzoekend vermogen getoetst (zie standaard 3, figuur 3). Ook de OAT, de landelijke overalltoets, maakt deel uit van deze dossiers. Enkele studenten hebben in de afgelopen jaren van de examencommissie toestemming gekregen om een minor te volgen in plaats van de OAT. De onderliggende eindtermen van de OAT zijn op vergelijkbaar niveau afgenomen bij 'controle-vakken' in de leerjaren 2 en 3. Een voorbeeld van een onderwerp uit 2024 is een risico-inventarisatie en aanbevelingen voor een eerste accountantscontrole voor een klant van een accountantskantoor in het kader van STS. Een andere student hield zich bezig met het ontwikkelen van een quickscan voor MKB-bedrijven in het wegtransport om inzicht te verkrijgen in het rapporteren en sturen op CO2-emissie. Dit gebeurde in het kader van FPF in samenwerking met het lectoraat Future Proof Control. Voorbeelden uit 2025 zijn een onderzoek naar de impact van nieuwe technologische ontwikkelingen op accountsbedrijven en een duurzaamheidsrapportage voor een klant van een accountantskantoor.

In de *deeltijd- en duale bachelor*varianten maken de IO en PPO5 ook deel uit van het afstudeerdossier, naast de afstudeeropdracht en de OAT. In de IO-leerlijn bij de *deeltijd- en duale varianten* van de bacheloropleiding ontwikkelen de studenten onderzoeks- en adviesvaardigheden, die uiteindelijk leiden tot het zelfstandig uitvoeren van de afstudeeropdracht in jaar 4. De volledige opdracht bestaat uit het Plan van Aanpak, het Onderzoeksrapport, een individueel reflectieverslag over de opdracht en een presentatie van het rapport. Studenten gaan in drietallen een Plan van Aanpak en vervolgens een onderzoeksrapport schrijven voor een werkgever. Het betreft een praktijkonderzoek vanuit een probleem op het gebied van de studierichting waarvoor zij onderzoek gaan doen, uitmondend in een onderzoeksverslag. Tijdens de colleges worden de studenten geholpen en begeleid bij de aanpak ervan, afgerond met trainingen in presentatievaardigheden. PPO5 vormt het eindniveau van de leerlijn professionele en persoonlijke vaardigheden die start in de propedeuse. Voor de duale variant van de bacheloropleiding heeft het panel één dossier uit 2024 en drie dossiers uit 2025 bestudeerd. Daarnaast bekeek het panel twee dossiers van de deeltijdvariant uit 2025. Voor de deeltijd werkte een student bijvoorbeeld aan het verbeteren en vastleggen van de administratieve organisatie en secundaire processen voor een bedrijf in brandstof-inspuitpompen. Een voorbeeld uit de duale variant is een advies rondom het verbeteren van de administratieve organisatie en interne beheersing van het order-to-cash-proces voor een dienstverlenend bedrijf in softwareontwikkeling.

Het panel vindt dat de dossiers voor de drie bachelorvarianten de beoogde leerresultaten in voldoende mate en op het bachelorniveau aantonen. Ook is het panel het overwegend eens met de becijfering door de opleiding.

### *Bevindingen panel bij de eindwerken van de Ad deeltijd en duaal*

Het panel heeft voor de deeltijdvariant van de Ad drie afstudeerdossiers uit 2024 en vier afstudeerdossiers uit 2025 gezien. Voor de duale variant bestudeerde het panel vier dossiers uit 2024 en vier uit 2025. De Ad-dossiers van beide varianten bestonden uit de Integrale Opdracht

en PPO03. Voor de Integrale Opdracht doen studenten onderzoek om een concreet praktijkvraagstuk te beantwoorden. PPO03 bestaat uit een reflectieverslag en een vaktechnisch verslag gecombineerd met feedbackformulieren. Beide onderdelen worden uitgevoerd in de context van de werkplek van de student. Zo gaf één student in zijn Integrale Opdracht een advies over een wijziging in rechtsvorm en fiscale en juridische aspecten en verschillende inbrengmethodes. Een andere student kwam tot aanbevelingen aan een client van een administratiekantoor over de omzetbelasting, belasting voor personenauto's en motorrijtuigen (BPM) en invoerrechten voor de mondiale handel in oldtimers.

Het panel heeft geconstateerd dat de bestudeerde dossiers voor de deeltijd- en duale variant van de Ad-opleiding de beoogde leerresultaten in voldoende mate en op Ad-niveau aantonen. Ook voor de Ad-afgestudeerdossiers is het panel het overwegend en in voldoende mate eens met de becijfering door de opleiding. Dit geeft voldoende waarborgen voor het panel dat de opleiding de beoogde leerresultaten voor de zojuist gestarte Ad-voltijdvariant op vergelijkbare wijze zal realiseren.

### *Functioneren afgestudeerden*

Afgestudeerden van alle varianten vinden snel en passend werk bij accountants- of administratiekantoren. Voltijdstudenten krijgen vaak een baan aangeboden bij hun stagebedrijf. Deeltijd- en duale studenten hebben al een werkplek, waar zij ook na afstuderen vaak blijven werken. 86 % van de bachelor-afgestudeerden vindt een functie die bij hun opleidingsniveau past (Hbo-monitor Bachelor Accountancy, 2024). Voor de Ad-afgestudeerden is dit 75 % (Hbo-monitor Ad Accountancy 2024). Afgestudeerden van de bachelor kunnen ook doorstuderen aan een universiteit of in het hbo. De HAN biedt de post-hbo-opleiding Accountancy AA aan, evenals de masteropleiding Integraal Adviseur mkb. Alumni van de Ad-opleiding kunnen verder studeren naar het bachelorniveau. De Ad-afgestudeerde komt met name terecht bij kleinere accountants- en administratiekantoren. Daar werken zij vooral aan administratieve en fiscale taken. Zij kunnen deze taken na een aantal jaren praktijkervaring zelfstandig uitvoeren, vaak onder de eindverantwoordelijkheid van een accountant of fiscalist.

In het gesprek met het panel gaven vertegenwoordigers van het werkveld aan dat zij tevreden zijn over de afgestudeerden van beide opleidingen. Zij waarderen met name de combinatie van vakkennis en vaardigheden die de afgestudeerden van de accountancy-opleidingen van de HAN laten zien. Ook de alumni die het panel heeft gesproken waren tevreden met hun opleiding, die volgens hen een goede basis vormt om te starten op de arbeidsmarkt. Ook vonden de alumni dat hun opleiding goed aansluit op de functie die ze na afstuderen hebben gekregen.

## Eindoordeel over de opleiding

|                                                 | Bachelor Accountancy |                  |                  |
|-------------------------------------------------|----------------------|------------------|------------------|
|                                                 | voltijd              | deeltijd         | duaal            |
| <i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>       | Voldoet              | Voldoet          | Voldoet          |
| <i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>        | Voldoet              | Voldoet          | Voldoet          |
| <i>Standaard 3 Toetsing</i>                     | Voldoet ten dele     | Voldoet ten dele | Voldoet ten dele |
| <i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i> | Voldoet              | Voldoet          | Voldoet          |

|                                                 | Ad Accountancy   |                  |                  |
|-------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
|                                                 | voltijd          | deeltijd         | duaal            |
| <i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>       | Voldoet          | Voldoet          | Voldoet          |
| <i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>        | Voldoet          | Voldoet          | Voldoet          |
| <i>Standaard 3 Toetsing</i>                     | Voldoet ten dele | Voldoet ten dele | Voldoet ten dele |
| <i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i> | Voldoet          | Voldoet          | Voldoet          |

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding en Ad-opleiding Accountancy van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen als **positief onder voorwaarden**. Gezien het bovenstaande oordeel op standaard 3 als 'voldoet ten dele', adviseert het panel de NVAO om de opleidingen voorwaarden op te leggen. Het panel acht herstel binnen een termijn van twee jaar goed haalbaar. Het gaat hierbij om de volgende voorwaarden:

- Breng de archivering op orde van alle toetsing bij de twee opleidingen (en hun varianten) die behoort tot het eindniveau, zodanig dat deze toetsing in een overzichtelijke vorm en compleet aanwezig is in de systemen van de beide opleidingen en gedurende meerdere jaren.
- Verbeter de navolgbaarheid van alle toetsing op het eindniveau, met heldere normen en in voldoende mate ingevulde beoordelingsformulieren, vooral ook gezien het feit dat dit al langer een issue is voor de opleiding (zie aanbevelingen visitatie van 2019).
- Versterk de navolgbaarheid en de diepgang van alle PPO's en de reflectieverslagen.
- Zorg ervoor dat in het afstudeerdossier van de Ad de individuele bijdrage van studenten inzichtelijk en aantoonbaar wordt gemaakt.

## Aanbevelingen

Het panel heeft geen extra aanbevelingen geformuleerd naast het bovengenoemd advies aan de NVAO rond op te leggen voorwaarden.

## Bijlagen

## 1. Bezoekprogramma

**1 oktober 2025 Locatie HAN Arnhem (Ruitenberglaan 31, lokaal 4.01)**

| Tijdstip                                                     | Gespreksonderwerp                                                                                                                            | Deelnemers                                                                                                    |                                     |                                                                                        |  |
|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Ontvangst panel</b><br>09.45 – 10.00<br>(15 minuten)      | Aftrap door<br>Academiedirecteur                                                                                                             | 1. Academiedirecteur<br>2. Academiemanager<br>3. Academiemanager<br>4. Docent 1                               | 5.<br>6.<br>7.                      | Docent 2<br>Docent 3<br>Docent 4                                                       |  |
| <b>Aftrap locatiebezoek</b><br>10.00 – 10.30<br>(30 minuten) | Presentatie casus door studenten<br><br>(ref. NVAO standaard 1 en 4)                                                                         | 1. Academiedirecteur<br>2. Academiemanager<br>3. Academiemanager<br>4. Docent 1<br>5. Docent 2<br>6. Docent 3 | 7.<br>8.<br>9.<br>10.<br>11.        | Docent 4<br>Student 1<br>Student 2<br>Student 3<br>Student 4                           |  |
| <b>Gespreksronde 1</b><br>10.30 – 11.15<br>(45 minuten)      | Gesprek over visie van de opleiding<br><br>(ref. NVAO standaard 1)                                                                           | 1. Student 1<br>2. Student 2<br>3. Docent 1<br>4. Docent 2<br>5. Docent 3                                     | 7.<br>8.<br>9.<br>10.<br>11.<br>12. | Docent 4<br>Docent 5<br>Werkveld 1<br>Werkveld 2<br>Academiemanager<br>Academiemanager |  |
| <b>Pauze</b><br>11.15 – 11.30                                | Korte pauze/ overleg voor panel                                                                                                              |                                                                                                               |                                     |                                                                                        |  |
| <b>Gespreksronde 2</b><br>11.30 – 12.15 uur<br>(45 minuten)  | Gesprek over de<br>Onderwijsleeromgeving en<br>toetsing met alleen <u>studenten</u><br><br>(ref. NVAO standaard 2 en 3)                      | 1. Student 1<br>2. Student 2<br>3. Student 3<br>4. Student 4                                                  | 5.<br>6.<br>7.<br>8.                | Student 5<br>Student 6<br>Student 7<br>Student 8                                       |  |
| <b>Pauze</b><br>12.15 – 13.00                                | Korte pauze / overleg voor panel & lunch                                                                                                     |                                                                                                               |                                     |                                                                                        |  |
| <b>Gespreksronde 3</b><br>13.00 – 13.45<br>(45 minuten)      | Gesprek over de visie van de opleiding, onderwijsleeromgeving en toetsing met alleen <u>docenten</u><br><br>(ref. NVAO standaard 1, 2 en 3). | 1. Docent 1<br>2. Docent 2<br>3. Docent 3<br>4. Docent 4<br>5. Docent 5                                       | 6.<br>7.<br>8.<br>9.                | Docent 6<br>Docent 7<br>Docent 8<br>Docent 9                                           |  |
| <b>Gespreksronde 4</b><br>13.45 – 14.15<br>(30 minuten)      | Gesprek over borging toetsing en gerealiseerde leerresultaten<br><br>(ref. NVAO standaard 3 en 4)                                            | 1. Docent 1<br>2. Docent 2<br>3. Docent 3<br>4. Docent 4<br>5. Docent 5                                       | 6.<br>7.<br>8.<br>9.                | Docent 6<br>Docent 7<br>Docent 8<br>Docent 9                                           |  |

|                                                             |                                                                                                                         |                                                                                     |                                                                                           |  |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Pauze</b><br>14.15 – 14.30 uur                           | Korte pauze/ overleg voor panel                                                                                         |                                                                                     |                                                                                           |  |
| <b>Gespreksronde 5</b><br>14.30 – 15.15 uur<br>(45 minuten) | Gesprek over gerealiseerde leerresultaten<br><br>(ref. NVAO standaard 4)                                                | 1. Werkveld 1<br>2. Werkveld 2<br>3. Docent 1<br>4. Docent 2<br>5. Docent 3         | 6. Docent 4<br>7. Docent 5<br>8. Student 1<br>9. Alumni 1<br>10. Alumni 2                 |  |
| <b>Pauze</b><br>15.15 – 15.30 uur                           | Korte pauze/ overleg voor panel                                                                                         |                                                                                     |                                                                                           |  |
| <b>Gespreksronde 6</b><br>15.30 – 15.45 uur                 | Pending Issues, in afstemming met panel en opleiding                                                                    |                                                                                     |                                                                                           |  |
| <b>Overleg panel</b><br>15.45 – 16.30 uur<br>(45 minuten)   | Panel Beoordelingsoverleg                                                                                               |                                                                                     |                                                                                           |  |
| <b>Terugkoppeling</b><br>16.30 – 16.45 uur<br>(15 minuten)  | Terugkoppeling van bevindingen. Afsluiting opleidingsbeoordeling.                                                       | Panel + Opleiding                                                                   |                                                                                           |  |
| <b>Pauze</b><br>16.45 – 17.00                               | Pauze/ Uitblazen/ Wisselen                                                                                              |                                                                                     |                                                                                           |  |
| <b>Gesprekronde 7</b><br>17.00 – 17.30<br>(30 minuten)      | <b>Ontwikkelgesprek</b><br>Thema: <u>Responsief onderwijs</u><br>Veranderingen in de Accountancy en Praktijk-onderzoek; | Facilitator<br>Notulist<br>1. Docent 1<br>2. Docent 2<br>3. Docent 3<br>4. Docent 4 | 5. Docent 5<br>6. Docent 6<br>7. Docent 7<br>8. Academiemanager 1<br>9. Academiemanager 2 |  |
| <b>Afronding</b><br>17.30 -17.45 uur                        | Afronding, met alle genodigden                                                                                          |                                                                                     |                                                                                           |  |

## 2. Lijst van bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie (ZER) van de bachelor- en Ad-opleidingen Accountancy (HAN)
- Opleidingsstatuten en Onderwijs- en Examenregelingen voor 2024-2025 van de Associate Degree Accountancy Voltijd, Deeltijd en Duaal
- Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling Bachelor Accountancy Voltijd 2024-2025
- Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling Bachelor Accountancy Deeltijd en Duaal 2024-2025
- Overzicht docententeam Accountancy HAN
- Organogram AFMR 2024-2025 en 2025-2026
- HAN Koersbeeld 2022-2028
- HEO Sectorplan 2023-2027
- Landelijk Opleidingsprofiel Bachelor Accountancy, juli 2017
- Relatie tussen kerncompetenties, NBA, CEA-eindtermen, beroepstaken en gedragscompetenties
- Landelijk domeinprofiel Ad Finance, 2023
- Blauwdruk nieuw curriculum
- HAN studentprofiel Digi- en Datavaardig
- Profilering Ad Accountancy
- Hbo-monitor Bachelor Accountancy, 2023 en 2024
- Hbo monitor Ad Accountancy, 2023 en 2024
- Overzicht leerlijnen Bachelor Accountancy voltijd
- Visie op onderwijs voor werkend lerenden
- Overzicht integrale opdrachten Bachelor en Ad dual
- Reglement Beroepenveldcommissie, 2020
- Organisatie-inrichting teams binnen AFMR
- Infographic resultaten NSE Accountancy 2024
- Kwaliteitsplan AFEM 2022-2026
- Academieplan AFEM 2023-2025
- Verslag interne audit Accountancy 2022
- Regeling bijzondere voorzieningen studenten, 2021
- Toetsbeleid AFEM 2022-2026
- Toetsbouwwerk bachelor voltijd Accountancy 2024-2025
- Toetsbouwwerk bachelor deeltijd en dual Accountancy 2024-2025
- Toetsbouwwerk Ad Deeltijd en dual, 2024-2025
- AFEM Richtlijnen AI gebruik in het onderwijs
- Toetsorganisatie AFEM 2022
- Jaarverslag Examencommissie AFEM 2023-2024
- Reglement Examencommissie AFEM 2024-2025
- Eindkwalificaties Ad Accountancy NLQF5
- Eindkwalificaties Bachelor Accountancy NLQF6

### 3. Overzicht bestudeerde eindwerken op basis van opleiding, varianten en studentprestaties

#### Overzicht bestudeerde eindwerken, op basis van opleiding, varianten en studentprestaties:

|                         |           |                               |           |
|-------------------------|-----------|-------------------------------|-----------|
| Ad Accountancy Deeltijd | 3 (2024)  | Bachelor Accountancy Voltijd  | 4 (2024)  |
|                         | 4 (2025)  |                               | 5 (2025)  |
| Ad Accountancy Duaal    | 4 (2024)  | Bachelor Accountancy Duaal    | 1 (2024)  |
|                         | 4 (2025)  |                               | 3 (2025)  |
|                         |           | Bachelor Accountancy Deeltijd | 2 (2025)  |
| <b>Totalen:</b>         | <b>15</b> |                               | <b>15</b> |